

VUOSIKERTOMUS 2021–2022

VUOSIKERTOMUS 2021–2022

Johtavan rehtorin katsaus	3	Jaksotapahtuma	23
Eläkkeelle siirtyviä	4	Koulumme akvaario piristää päivää	23
Vuoden harjoittelunohjaaja	7	Kolme vuotta sirkusluokalla	24
Henkilökunta 2021–2022	8	Kuudes vuosi kampuksella - Lukion rehtorin tervehdys	24
Neuvottelukunta	9	Business Norssin opiskelijat monessa mukana	26
Hymyilemme leveästi! - Alakoulun rehtorin tervehdys	10	BN opintomatka keväiseen Ruotsiin	28
Eläköön normaali! - Yläkoulun rehtorin tervehdys	11	Vaelluskurssi	28
Kaikilla normaalikoululaisilla oma digilaite	12	Merja Kuisma on palkittu biologian ja maantieteen opettaja	29
FCLab.fi II ja III sekä Kaks10 56	13	Koko lukio kehittää edelleen!	30
Kansainvälistä toimintaa Norssilla	14	Lukion opkh	33
WaWW Madeira	15	sMed - Yhteistyötä Lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunnan kanssa	34
Yhteistyötä kenialaisten oppilaiden kanssa	16	Sanan säilä heilui lukion väittelykilpailussa	38
Musiikkiluokkatoiminta	17	Ystävyyskoulutoimintaa laajentamassa	39
Tampereen normaalikoulun vanhemmat ry:n toimintaa	18	Norssin ystävyyskoulutoiminta Pietarissa ja Narvassa	40
Aulakirjasto - kirjastoaula	19	Pedagogisten opintojen messut	41
Oppilasneuvosto	20	Koulumme yhdeksäsluokkalaiset keväällä 2022	42
Yläkoulun oppilaskunnan kuulumisia	20	Onnea Ylioppilaille Lukuvuoden aikana valmistuneet ylioppilaat	43
Wiinikan Wappu	22		
Uudet eNorssi-julkaisut	22		
Ruusun päivän tapahtuma	23		

TAMPEREEN YLIOPISTON NORMAALIKOULUN VUOSIKERTOMUS 2021–2022

Toimituskunta: Anu Eerola, Tuomo Tammi
Kansikuva: "Luokkakuva" 7. luokan oppilaat

JOHTAVAN REHTORIN KATSAUS

VESA TOIVONEN

Kulunut vuosi on koronan aiheuttamista hidasteista huolimatta saatu hoidettua oikein hyvin. Pandemiasta johdettuja rajoitteita on ollut melko paljon, mutta niitä on kunnioitettu eikä suurta yhtäaikaista tartuntarypästä ole sattunut kouluumme lainkaan. Nyt viimeisetkin suositukset ja maskiohjeet ovat poistuneet ja saamme elää melko normaalia elämää. Toivottavasti se jatkuu pitkään.

Pitkäksi venyneen korona-ajan takia on tänä vuonna jouduttu satsaamaan voimavaroja jaksamisen ja henkisen sietokyvyn riittävyyteen tukemalla tavallista enemmän oppilaita, opiskelijoita sekä toisiamme monien tavoin koronapaineiden keskellä. Uskon, että vahva yhteisöllisyys koko kouluyhteisössä on auttanut selviytymään, kokemaan perusturvaa ja löytämään iloa muutoin rajoitettuun elämään.

Kuluvan vuoden koronarajoitteista huolimatta opetusharjoittelu on saatu hoidettua tavoitteiden mukaisesti ja niin, ettei viivästymiä opintoihin ole syntynyt. Normaalikoulun opettajien tunnollinen ja sitoutunut työ on saanut myös paljon positiivista palautetta opetusharjoittelijoilta.

Viime kesänä suoritettujen toiminnalliset muutokset otettiin käyttöön syksyn 2021 kuluessa. Keskeisimpiä muutoksia on uusi suosittu aulakirjasto, jonka toimintaa kehitetään edelleen kirjastoryhmässä yhdessä oppilaiden kanssa. Myös yläkoulun oppilaiden lokerot, äidinkielen uudet opetustilat ja H-siiven liikuntasalin pukuhuoneremontti on otettu kiitollisena vastaan. Parhaillaan suunnitellaan etupihan kunnostusta ja varustamista. Piharemontin olisi tarkoitus konkretisoitua jo tulevana kesänä. Sen jälkeen koko komeus alkaa vihdoin olla valmis.

Normaalikoulu on tänä lukuvuonna tukenut voimakkaasti EDU:n tutkimuksen painopistealueita ja vahvistanut opettajien edellytyksiä syvempään yhteistyöhön Virran henkilöstön kanssa. Tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta Normaalikoulussa on painottunut ympäristökasvatukseen, kestävään kehitykseen, digitalisaatioon sekä oppimisen tiloihin ja siirtymiin. Yhteiset osaamisen jakamisen tapahtumat vuoden varrella ovat myös osaltaan syventäneet henkilöstön osaamista, tietoisuutta ja tehdyn kehittämistyön tuloksellisuutta.

Normaalikoulun henkilöstöstä tänä vuonna eläköityvät tai ovat jo eläköityneet opinto-ohjaaja Jukka Vuorinen, koulunkäynnin ohjaaja Leena Leino, kirjastoamanuenssi Markku Littunen sekä äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Kaarina Ahonen. Haluan kiittää heitä kaikkia ansiokkaasta työstä ja toivotan menestystä ja hyvää vointia kaikkiin toimiinne tulevassa elämänvaiheessa.

Kiitos lukuvuoden aherruksesta ja hyvästä yhteistyöstä koko henkilökunnalle, oppilaille, opiskelijoille, ISS:lle ja Sorin Sirkukselle sekä lukuisille muille yhteistyökumppaneillemme.

Riemukasta kesää kaikille!

KAARINA AHONEN

Äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Kaarina Ahonen jäi eläkkeelle heinäkuussa 2021. Kaarinan työura Tampereen normaalikoulussa alkoi 1.8.1988. Sitä ennen Kaarina oli jo ehtinyt toimia opettajana Turun normaalikoulussa sekä työskennellä Oulun yliopistossa opettaen ilmaisutaitoa luokanopettajaopiskelijoille.

Kaarinan, kollegoiden kesken Katin, kädenjälki näkyy lukuisissa oppikirjoissa, ja hän toimi myös

ylioppilastutkintolautakunnan sensorina lähes kahdenkymmenen vuoden ajan. Erityisen lähellä Katin sydäntä olivat kirjallisuuden opetus, draaman käyttö työtapana ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu. Katin tunneilla ryhmätyötaidot vahvistuivat ja oppilaiden ja opiskelijoiden oma ääni pääsi kuuluviin. Katin vaativassa valmennuksessa opiskelijat ylsivät hienoihin oppimistuloksiin.

Kati kertoo pitäneensä työstään kovasti. Hän piti aina esillä äidin-

kielen ja kirjallisuuden taitojen tärkeyttä ja tunsikin vahvaa ammatillista työstään. Tutkiva opetusote piti Katin vireänä pitkällä uralla – hän kehittäikin esimerkiksi verkossa käytäviä kirjallisuuskusteluja opetusmenetelmänä.

Ansiokkaan työuran jälkeen on aika rauhoittua nauttimaan elämästä. Toivotamme Katille antoisia eläkepäiviä!

*Kollegat
äidinkielen aineryhmässä*

ELÄKKEELLE SIIRTYVIÄ

LEENA LEINO

Vuosien ajan, joka ikisenä aamuna, sinä olet ottanut jokaisen normaalikoulun työntekijän vastaan kuumen kahvin tuoksulla ja rehellisellä hymyllä.

Olet häärännyt päivästä päivään, aamusta aamuun koulun pienes-

sä keittiössä, jotta meillä kaikilla olisi keveä työpäivän aloitus.

Meidän Leena.

Sinä olet ollut lempeys ja seesteisyyden henkäys koulumme käytävillä ja luokissa.

Olet antanut aikaasi jokaiselle oppilaalle pysähtyen kuuntelemaan heidän sisintään ja tarpeitaan voidaksesi ymmärtää ja auttaa heitä olemalla lähellä.

Niin usein olen kuullut sinun sanovan: "Hoidetaan tämä asia yhdessä." Olet asettunut lapsen tasolle, hänen asemaansa, vierelle. Olet rohkaissut, kannustanut, näyttänyt tietä itsensä ymmärtämiseen ja arvostamiseen. Opet-

tanut kävelemään itsenäisesti kivikkoistenkin päivien polkuja, elämää.

Niin monia lapsia vuosien varrella olet korvaamattomilla taidoilla ohjannut. Jos jokainen oppilas olisi kirsikka puussa, sen oksat taipuisivat kohti maata punaisten marjojen painosta.

Nyt on sinun aikasi riippukeinua sen puun alla, tehdä sitä, mitä haluat. Olet sen ansainnut.

*Kaikkien työtovereiden
ajatukset sanoiksi puki
Leila Kiiskinen-Valentini*

SEHÄN ON JALAVA!

Yllättyykö kukaan, että Markku päätteli pienestä oksanpätkästä puulajin – kuoren perusteella?

Kirjastomies, Petäjäveden lahja maailmalle, tuli Norssiin vuonna

1998. Pitkän linjan kirjojen rakastaja. Viimeisin ihastus ovat puolalaisen Nobel-voittajan, Olga Togarczukin teokset.

”Meillä kaikilla on kaksi taloa; toinen konkreettinen, aikaan ja paikkaan sidottu ja toinen ääretön, osoitteeton, arkkitehtonisten piirustusten ulottumattomissa. Ja me elämme molemmissa yhtä aikaa.”

Markku totisesti elää kahdessa talossa. Norssissa ja samaan aikaan siinä toisessa, mielikuvituksellisessa, laveassa, leveässä, kekseliäessä, upeassa palatsissa: omassa mielessään.

Littunen on – halutessaan – mitä erinomaisin seuramies, jonka omanlaatuisuudesta olemme me, hänen haareminsa naiset, saaneet nauttia aamukahveilla. Markkua on kuvailtu mm. tietoviisaaksi, erikoiseksi, mutta mukavaksi, kun oppii tuntemaan, lintuintoilijaksi,

suureksi luonnonystäväksi, Tuska-festivaalien ainekseksi, mieheksi, joka ei sano ei.

OHOn eli opettajien ja henkilökunnan orkesterin kitaristi oli aina valmis harjoituksiin, vaikka ne alkuaikojen basistin mukaan pilaavatkin tunnelman. Yhtä miellään ja epäroimättä, hyvätuulisena Markku lähti keikalle: ”Muistatko viel, puistikotien...”

Monilahjakas Markku, mies, joka ei jätä ketään kylmäksi, löytyy Kamala luonto –sarjakuvasta, jossa pöllö pohtii: ”Puheistani osa on viisautta. Osa pötyä. En vain teidä kumpi osa on kumpaa.” En ole ihan satavarma, ajatteleeko Markku itse näin, vaiko ihmiset hänen ympärillään. Kenties molemmat.

*Kaipaamaan jäävät
Arja, Eeva, Mervi, Taru ja Teija*

Normaalikoulun väki toivottaa hyviä eläkevuosia eläkkeelle siirtyville!

NORSSIN OPINTO-OHJAAJA JUKKA EERO VUORINEN ELÄKKEELLE 1.1.2022

Norssin pitkäaikainen opinto-ohjaaja Jukka Eero Vuorinen jäi eläkkeelle vuoden vaihteessa. Hän ehti työskennellä oppilaiden ja opiskelijoiden ura-ohjauksen parissa viidellä vuosikymmenellä. Vuorinen on työuransa aikana ohjannut tuhansia tamperelaisia nuoria jatko-opintoihin sekä työ- ja koulutusuralaan eteenpäin. Hän on myös kouluttanut tulevia opinto-ohjaajia usean vuosikymmenen ajan. Hänellä on ollut suuri vaikutus suomalaisen opinto-ohjauskulttuurin kehittämiseen. Hänet nimettiin vuoden opinto-ohjaajaksi vuonna 2001. Erityisenä ansiona tuolloin todettiin hänen panoksensa kansainvälisten verkostojen hyödyntämisessä työssään ja ohjauksen työtapojen kehittämisessä sekä aktiivinen keskustelu ja vaikuttaminen.

Vuorinen toimi pitkään Suomen opinto-ohjaajat ry:n ja Tampereen opettajien ammattiyhdistys ry:n puheenjohtajana. Hän ollut

mukana monissa suomalaista koulutuspolitiikkaa linjaavissa kehittämis- ja seurantaryhmissä niin Opetus- ja kulttuuriministeriössä kuin Opetushallituksessa. Moneen otteeseen hän on ollut myös kuultavana eduskunnan Siivistysvaliokunnassa. Hän vaikuttanut täällä Tampereella kotikaupunkinsa koulujen kehitystyöhön lautakunnissa ja johtokunnissa. Tampereen kaupunki on myöntänyt hopeisen ansiomitalin hänelle tunnustuksena ansiokkaasta toiminnasta kaupungin luottamustehtävissä. Vielä nykyisinkin hän toimii Tampereen aikuiskoulutussäätiön hallituksen jäsenenä.

Hänen kirjallinen toimintansa on ollut laajaa: opinto-ohjauksen oppikirjoja, pedagogista kirjallisuutta sekä tutkimusjulkaisuja. Hän toimi myös pitkään Opinto-ohjaaja-lehden päätoimittajana.

Kansainvälisyys ja toiminta kansainvälisessä ympäristössä on ollut aina hänelle tärkeää. Monien vuosien aikana hän harrasti eri maiden yliopistoissa kielen ja kulttuurin kesäkursseja mm. Puolassa, Iso-Britanniassa ja Saksassa. Hän on ollut vahva nordisti pitkään ja tuntee erittäin syvällisesti Ruotsin korkeakoulumaailmaa, jonka monissa organisaatioissa mm. Universitets- och högskolerådetissa ja Utbildningsdepartementissa ja korkeakouluissa hän vieraili usein. Hän toimi myös muutaman vuoden puheenjohtajana NFSY:ssä (Nordiska förbundet för studie- och yrkesvägledning). Hän oli organisoimassa vuonna 1998 Tampereella pidettyä ohjausalan maailmanjärjestön IAEVG:n (International Association for Edu-

cational and Vocational Guidance) ensimmäistä kertaa Suomessa pidettyä konferenssia ollen sen tieteellisen ohjelmakomitean puheenjohtajana.

Omassa koulussaan hän oli ideoimassa monia uudistuksia. Perusopetuksen juhlaounasperinne on peräisin Vuorisen ajatuspajasta. Ruokakulttuurista kiinnostuminen vei hänet usein Norssin lukion ruotsinkieliselle Glad i Mat -kotitalouskurssille, jonka yhteydessä kuunneltiin oopperamusiikkia ja paistettiin hänen bravuuriaan, oopperakellarin silakoita. Monet muistavat hänet Norssin lukion legendaaristen Auschwitz-opintomatkojen toisena vetäjänä. Myös Norssin lukion Business-linjan synnyttämisessä hänellä oli iso rooli.

Vuorinen on ollut pitkään koulun luottamusmiehenä ja toiminut myös aktiivisesti Suomen harjoittelukoulujen opettajat ry:ssä sen hallituksessa. Erityisesti hänet muistetaan harjoittelukoulujen opettajien Tampereella pidettyjen vuosien 1997 ja 2011 kesäpäivien vetäjänä.

Opinto-ohjauksessaan hän kannusti nuoria tarttumaan ennakkoluulottomasti haasteisiin, matkustelemaan ulkomaille töihin tai opiskelemaan, hankkimaan vaihto-opiskelukokemuksia ja toimimaan out of the box -ajattelun mukaisesti. Hänen tunnuslauseenaan on ollut pitkään "sattuma suosii otollista kulkijaa".

Vuonna 2017 tasavallan presidentti Sauli Niinistö myönsi Jukka Eero Vuoriselle opetusneuvoksen nimen ja arvon.

VUODEN HARJOITTELUNOHJAAJA

Suomen Opettajaksi Opiskelien Liitto SOOL palkitsee vuosittain vuoden harjoittelunohjaajan. Nyt vuonna 2022 palkinnon on ansainnut harjoittelunohjaaja Tiina Pajunoja. Vuoden harjoittelunohjaaja valitaan SOOLin jäsenistöltä tulneiden esitysten perusteella, ja tällä valinnalla SOOL haluaa kiinnittää huomiota asiantuntevan harjoittelunohjauksen merkitykseen osana opiskelijoiden opettajuuteen kasvua sekä opettajaidentieteen löytymistä.

Ohjattu opetusharjoittelu on tärkeä osa opettajankoulutusta, ja henkilökohtainen ohjaus on oleellinen osa koko opetusharjoittelua. Hyvä harjoittelunohjaaja välittää opiskelijalle selkeää ja todenmukaista käsitystä opettajuudesta sekä antaa opiskelijan

kokeilla ja epäonnistua. Laadukkaan harjoittelunohjauksen perustana on ohjaajan ammattitaito ja kyky huomioida harjoittelijan yksilölliset tarpeet.

Tiina Pajunoja täyttää edellä mainitut piirteet. Jäsenistöltä tulleessa esityksessä häntä kuvaillaan myös seuraavanlaisesti:

- Tiina on ohjaaja, joka ei ole luomassa painovalmiita tulevia opettajia vaan auttaa harjoittelijoita etsimään oman opettajuuden heidän oman persoonansa ja luonteensa kautta. Tiina painottaa, että olet paras opettaja olemalla oma itsesi ja hyödyntämällä omat vahvuutesi.
- Tiina luo turvallisen tilan kokeilulle ja opettelulle ja kertoo, että moka on lahja

ja niiden kautta oppii – jokainen mokaa joskus. Kaiken kaikkiaan kyseessä on positiivisen pedagogian lähettävä, ymmärtäväinen ja ennen kaikkea kuunteleva harjoittelunohjaaja, joka pohjaa oppinsa tutkittuun tietoon ja välittää harjoittelunohjaajalle tutkittua tietoa.

SOOLille lähetetyn ehdotuksen takana on jopa seitsemän Tiinan ohjaamaa opetusharjoittelijaa, jotka yhdessä kasasivat esityksen.

*Hanna Rahkonen
luokanopettajaopiskelija,
Tampereen yliopiston
kasvatustieteen ja kulttuurin
tiedekuntajärjestön puheenjohtaja*

SOOLin edustajat yllättivät Tiinan ja Tampereen Norssin opettajat kokouksessa 12.4.2022.

TAMPEREEN YLIOPISTON NORMAALI HENKILÖKUNTA 2021–2022

REHTORIT

Toivonen Vesa, johtava rehtori
Koskinen-Sinisalo Kirsi-Liisa, perusopetuksen rehtori (alakoulu)
Östring Heidi, lukion rehtori
Juutilainen Tiina, perusopetuksen apulaisrehtori (yläkoulu)
Leisku-Johansson Aulikki, lukion vararehtori
Lepola Jere, perusopetuksen vararehtori

OPETTAJAT

Aaltonen-Kiianmies Kirsi, englanti ja saksa
Aartolahti-Tikkanen Susanna, luokanopettaja
Ahlfors Anna, englanti ja ruotsi
Alatalo Tuija, matemaattiset aineet
Asplund Johanna, luokanlehtori
Bass Sanna, äidinkieli ja kirjallisuus
Eerola Anu, äidinkieli ja kirjallisuus
El Hachad Hinde, islam
Eriksson Sirpa, äidinkieli ja kirjallisuus
Erkkilä Outi, luokanlehtori
Eskelinen Kirsi, luokanlehtori
Favorin Jukka, matemaattiset aineet
Fihlman Terhi, matemaattiset aineet
Hakala Veera, matemaattiset aineet
Halttunen Ilona, ruotsi, ranska ja englanti
Hiitti Antti, englanti ja ruotsi
Hildén Johanna, luokanlehtori
Hollström Sanna, luokanlehtori
Horila Mikko, luokanlehtori
Huhdanpää Rosa, ruotsi
Huovinen Henna, äidinkieli, kirjallisuus ja äidinkieli toisena kielenä
Hytönen Suvi-Marja, liikunta ja terveystieto
Hölttä Sini, ruotsi
Inki Jaana, tekstiilityö
Iso-Möttönen Martti, poikien liikunta ja terveystieto
Isopahkala Sanna, luokanlehtori
Järvinen Juha, matemaattiset aineet
Kallio Marko, ruotsi ja englanti
Kanervo Sirkku, kuvataide
Kausamo Alina, historia, yhteiskuntaoppi ja uskonto

Kavén Ilmari, islam
Kivimäki Vilma, luokanopettaja
Korenus-Toikka Iida, matematiikka, fysiikka ja kemia
Korte-Suonpää Marja-Leena, kuvataide
Kuisma Merja, biologia ja maantiede
Kuusela Mirva, kuvataide
Kurikka Ada, venäjä ja englanti
Kylmä Tuula, kemia ja matematiikka
Lahti Aleks, historia, yhteiskuntaoppi ja uskonto
Lampinen Liisa, matemaattiset aineet
Lamu Emilia, englanti ja venäjä
Lehikoinen Hanna, laaja-alainen erityisopetus
Leisku-Johansson Aulikki, historia, yhteiskuntaoppi ja taloustieto
Lepola Jere, fysiikka ja matematiikka
Lind Sofia, luokanopettaja
Luodeslampi Tero, matemaattiset aineet
Melkas Eevaleena, opinto-ohjaus
Motlak Ali, arabia
Muotka Joonas, matemaattiset aineet
Murto Sanna, luokanlehtori
Murto-Heiniö Saara, historia ja yhteiskuntaoppi
Mustonen Harri, äidinkieli ja kirjallisuus
Mustonen Tapio, tekninen työ ja liikunta
Mustonen Tiina, luokanopettaja
Niemelä Kaisa, laaja-alainen erityisopetus
Niemeläläinen Suvi, opinto-ohjaus
Niskanen Eija, historia, yhteiskuntaoppi ja taloustieto
Nissinen Janne, luokanlehtori
van Nunen Minna, biologia, maantieto ja terveystieto
Ojala Tiina, luokanlehtori
Paala Annika, luokanlehtori
Pajunoja Tiina, luokanlehtori
Palosaari Pauliina, englanti ja ranska
Peteri Veera, ruotsi ja englanti
Pitkänen Johanna, luokanlehtori
Pusa Joona, matematiikka, fysiikka ja kemia
Pääkkönen Tuovi, uskonto, et ja filosofia
Rahunen Anni, ranska, englanti ja ruotsi
Rantamäki Heli, luokanlehtori
Saarikko Erno, tekninen työ
Salminen Jenni, äidinkieli ja kirjallisuus
Sammaljärvi Taru, matemaattiset aineet
Sankari Anna, matemaattiset aineet

KOULUN

Sassila Pipsa, luokanlehtori
Sipilä Nina, englantia ja ranska
Smirnov Stefan, englantia ja venäjä
Sutinen Miika, englantia
Talviala Paula, tekstiilityö
Tammi Tuomo, luokanlehtori
Toivanen Leena, musiikki
Tuomi Tanja, liikunta
Tuuna-Kyllönen Tanja, saksa ja ruotsi
Törrönen Minna, uskonto ja psykologia
Uusitalo Saija, erityisopetus
Vartiainen Sami, biologia, maantieto ja terveystieto
Virhiä-Särkäs Hanna, erityisopetus ja suomi toisena
kielenä
Virnes Maarit, kotitalous
Wiklund Tiina, kotitalous

MUU HENKILÖKUNTA

Corell Katja, koulunkäynnin ohjaaja
Hakanen Linda, kuraattori
Heponiemi Tiina, koulunkäynnin ohjaaja
Hyrönen Albert, tekninen avustaja
Juntunen Mari, koulukuraattori
Kallio Kalervo, vahtimestari
Kiiskinen-Valentini Leila, koulunkäynnin ohjaaja
Korpua Merja, koulunkäynnin ohjaaja
Koskela Nea, terveydenhoitaja (lukio)
Kunnari Kukka, koulupsykologi
Lahti Nina, koulunkäynnin ohjaaja
Lehtinen Tarja, koulunkäynnin ohjaaja
Leino Leena, koulunkäynnin ohjaaja
Lindqvist Mika, laboratoriomestari
Littunen Markku, kirjastoamanuenssi
Lähde Sanni, terveydenhoitaja
Länsimäki Ulla, koulunkäynnin ohjaaja
Mäkipää Simo, vahtimestari (lukio)
Olanterä Taru, HR-assistentti
Putto Eeva, osastosihteeri
Rajanti Jussi, vahtimestari
Selin Hanne, koulunkäynnin ohjaaja
Sisso-Hakonen Elina, koulupsykologi
Suokas Noora, koulunkäynnin ohjaaja
Talla Mervi, osastosihteeri
Unha Jaana, terveydenhoitaja
Voimio Teija, hallintosihteeri
Wilén Petri, it-tukihenkilö

TAMPEREEN YLIOPISTON NORMAALIKOULUN NEUVOTTELUKUNTA

JÄSENET (JA VARAJÄSENET)

Huoltajien edustajat
Susanna Blomqvist
(Hanna-Leena Rautaoja)
Mia Gerdt
(Santeri Saarinen)
Raija Poikela
(Elina Outinen)
Johanna Ruoraniemi
(Heli Turunen)

Sorin Sirkuksen edustaja
Merja Koskiniemi, rehtori
(Taina Kopra, sirkustirehtööri)

Tampereen kaupungin edustaja
Ville Raatikainen, vastaava rehtori
(Tanja Moisala, palvelupäällikkö)

Kasvatustieteiden ja kulttuurin
tiedekunnan edustajat
Miia Collanus, yliopisto-opettaja
(Minna Mäkihönko, yliopistonlehtori)
Jussi Hanska, yliopistonlehtori
(Kaisa Rättyä, yliopistonlehtori)

Normaalikoulun opettajien edustajat
Kirsi Aaltonen-Kiianmies, pt. tuntiop.)
(Heli Rantamäki, lehtori)
Eija Niskanen, lehtori
(Juha Järvinen, lehtori)
Sami Vartiainen, lehtori
(Nina Sipilä, lehtori)

Esittelijä
Vesa Toivonen, johtava rehtori

Muut läsnäolo- ja puheoikeutetut
Päivi Pahta, dekaani
Kirsi-Liisa Koskinen-Sinisalo, perusopetuksen rehtori
Heidi Östring, lukion rehtori
Lukion opiskelijakunnan edustaja
Perusopetuksen oppilaskunnan edustaja

HYMYILEMME LEVEÄSTI

ALAKOULUN REHTORIN TERVEHDYS

KIRSI-LIISA KOSKINEN-SINISALO

Arki on juhlaa, ja juhla jatkakin erityisen arvokasta sen jälkeen, kun on pitkään eletty erilaisten rajoitusten kanssa. Urheasti pienet oppilaat sinnittelivät kevättalvella liian suuria maskeja kasvoilleen, kunnes heille saatiin sopivampi malli. Isommille oppilaille maskien käyttämisestä ehti jo tulla rutinua. Opettajat ja opetusharjoittelijat ovat yrittäneet ponnekaasti käyttää kuuluvaa ja ilmeikästä ääntä, vaikka välillä puhuminen on tuntunut raskaalta kuitupaperin takaa. Paljon olemme pohjineet tämän kaiken keskellä sitä, osaavatko lapset tunnistaa silmistä ja äänestä hymyn.

Nyt me hymyilemme leveästi, kun vihdoinkin voimme suunnitella perinteistä kevätkuuhlaa. Koulu ilman yhteen kokoavia juhla ja tapahtumia on vajaa, vaikka olemme yrittäneet toteuttaa niitä korvaavilla tavoilla. Olin ekaluokkalaisten kanssa seuraamassa itsenäisyyspäiväjuhlan striimausta. Nousimme seisomaan Suomen li-

pun saapuessa saliin ja yhdyimme lauluihin, mutta ei se mitenkään ollut sama asia, kuin istua salissa muiden keskellä. Juhlat ja tapahtumat lisäävät yhteisöllisyyttä ja välittävät tärkeitä perinteitä. Niihin liittyy myös kulttuurisen osaamisen oppimista.

Tänä keväänä kaikki kuudesluokkalaiset saavat Tampereen kaupungin toimesta vahvuusstipendit. Jokaisesta kuudesluokkalaisestä, kuten kaikista oppilaistamme, on helppo löytää vahvuuksia. Omien vahvuuksien tunnistaminen on oiva lähtökohhta terveen itsetunnon rakentamisessa. Kaikkien kasvattajien tehtävä on auttaa lapsia ja nuoria löytämään omat vahvuutensa ja opettaa heitä iloitsemaan niistä. Tärkeää on oppia myös ymmärtämään, että toisen vahvuus ei ole itseltä pois. Opetamme arvostamaan erilaisia vahvuuksia, joita ei ole tarpeen laittaa minkäänlaiseen arvojärjestykseen. Näitä kuudesluokkalaisten stipendejä myönnettäessä ei tarvita min-

käänlaista ajanottoa tai mittatikua.

Lapset ikään katsomatta janoavat meidän aikuisten rikkumatonta huomiota. Kun pysähtyy keskittymään kuuntelemaan ja keskustelemaan lapsen kanssa, voi löytää hänestä uuden vahvuuden niin kotona kuin koulussakin. Meillä on upeat lapset ja nuoret!

Nyt me hymyilemme leveästi loman edessä. Kouluvuosi päättyy kevätkuuhlaan ja hyvän kesän toivotuksiin. Toivottavasti lapset saavat viettää kesällä juuri niin huoletonta aikaa, kuin heille kuuluukin. Toivottavasti myös aikuisilla on mahdollisuus nauttia lomasta.

Kiitos kaikille kouluyhteisön jäsenille hyvin sujuneesta kouluvuodesta!

*Hyvää kesää toivottaen,
Kirsi-Liisa Koskinen-Sinisalo,
alakoulun rehtori*

ELÄKÖÖN NORMAALI!

YLÄKOULUN REHTORIN TERVEHDYS

TIINA JUUTILAINEN

Olemme kuluneena lukukautena vähitellen päässeet elämään tavallista kouluarkea koronarajoitusten purkautuessa. Opetusharjoittelut on saatu järjestää lähiopetuksessa. Oppituntien ja luokanohjaajantuokioiden lisäksi on pidetty toimintavälitunteja ja jaksotapahutuksia, työelämään tutustumisjakso yseille on saatu toteutettua, on osallistuttu turnauksiin, konsertteihin, teemapäiviin, Taiddekaaren tilaisuuksiin, Wanhon tansseihin, pääsiäiskirkkoon ja luokan retkiin. Kansainväliset vierailut Norssille ja Norssilta maailmalle viriävät jälleen.

Rutiineilla, tavallisella, keskiverrolla, arjella tai normaalilla viitataan usein latteaan tai tylsään tekemiseen tai kuulumisiin. Korona-aikana tavallinen on saanut uusia merkityksiä ja hohdokkuutta. On hienoa istua juhlasalissa monen luokan kanssa yhdessä tai huutaa ja kannustaa jaksotapahutuksessa patjalle loikkivia viestikisaajia. On onnellista viettää koko

koulupäivä niin, että maski ei peitä kasvojen ilmeitä ja tunteita. Bussissa saa matkata opintovierailulle ja halata voi ilman outoa väärintekemisen tunnetta. Ehkä pian taas totumme tähän normaaliin, mutta juhlaa se kaikki on tänä kevätpuolena tuntunut.

Korona-ajan koulunkäynnistä on erityisesti jäänyt mieleeni oppilaskunnan sinnikäs halu ylläpitää yhteyttä ja tukea koulussa viihtymistä. Kun ison joukon kesken ei saanut järjestää mitään toimintaa sisätiloissa, oppilaskuntalaiset veivät äänentoistolaitteet ulos ja soittivat välituntimusiikkia. Siinä on asennetta, sanoisin! Mikään tilanne ei ole niin synkkä, etteikö pientä iloa voisi järjestää, jos on ratkaisun löytämiseen intoa ja kekseliäisyyttä.

Olemme ysiluokalta toiselle asteelle siirtyvien kanssa viettäneet Norssissa kolme yhteistä yläkouluvuotta. Ne ovat olleet koronavuosia, kuormittavia vuosia, kohoavien uupumuslukujen

ja poikkeussääntöjen vuosia. Ne ovat olleet myös uusien tuttavuuksien ja ystävyys-suhteiden, uusien roolien ja haasteiden vuosia, toiveikkuuden, selviämisen ja eteenpäin katsomisen, uusien suunnitelmien vuosia. Kaikkien meidän tie kääntyy nyt kohti uusia mahdollisuuksia. Toivon, että mahdollisimman monet toiveet toteutuvat ja peruskoulusta lähtevät ysit saavat itselleen sopivan jatko-opiskelupaikan. Kauteni rehtorina päättyy pian sen jälkeen, kun kukitamme päättötödistystään juhlivat yhdeksäsluokkalaiset. Oma toiveeni toteutuu, ja jatkan norssiuraani lukion erityisopettajana ja seiskaluokkalaisten opinto-ohjauksen tehtävissä.

On ollut hienoa katsoa Norssia rehtorin työn näkökulmasta. Kiitos näistä vuosista koulun aikuisille, oppilaille ja kotijoukoille! Vuodet ovat olleet elämänma-kuisia. Vaikka oppilaiden kanssa on kohdattu ikävienkin asioiden takia ja selvitelty monenlaisia tilanteita, oppilaat ovat aina keskustelleet kanssani kohteliaasti. Kohteliaisuus on valinta, josta kannattaa vastaisuudessaakin pitää kiinni.

*Tiina Juutilainen
yläkoulun rehtori 2019–2022*

KAIKILLA NORMAALIKOULULAISILLA OMA DIGILAITE

Lukuvuoden alussa Normaalikoulussa saavutettiin tietoteknisten laitteiden 1:1-kattavuus. Elokuussa koulutyön alkaessa kaikki yläkoululaiset ja lukion 1. vuosikurssin oppivelvolliset opiskelijat saivat käyttöönsä oman kannettavan tietokoneen. Vanhemmat lukiolaiset jatkoivat itse hankkimiensa tietokoneiden käyttöä. Alakoulun oppilaat saivat henkilökohtaiset iPad-laitteensa jo edellisen lukuvuoden aikana.

Yhtenäistyneen ja täysin kattavan laitekannan ansiosta yläkoulussa aloitettiin digitaalisen toimintaympäristön hallittua laajentaminen ja kehittäminen. Laitteiden tavoitteena on moni-

puolistaa opetusta ja tuoda aiempaa enemmän digitaalisuutta mukaan oppilaiden päivittäiseen opiskeluun. Aiempina vuosina rajallinen laitekanta ja sen ylläpidon haasteet asettivat turhia ulkoisia rajoitteita esimerkiksi digitaalisten oppimateriaalien käytölle. Laitteiden myötä tarkoitus ei ole siirtyä täysin digitaalisiin ympäristöihin ja materiaaleihin, mutta niiden osuutta tullaan hallitusti ja pedagogisesti järkevällä tavalla kasvattamaan. Esimerkiksi olemassa olevia ja useamman vuoden käytettäväksi tarkoitettuja oppikirjoja käytetään jatkossakin niiden täyden elinkaaren ajan. Samanaikaisesti seuraamme aktiivisesti digitaalisten oppimateriaalien kehittymistä.

Lukiossa oppivelvollisille hankittujen laitteiden lisäksi myös kaikki heidän oppimateriaalinsa siirtyivät koulun hankittavaksi. Suurin osa näistä oppimateriaalista hankittiin digitaalisena, ja yhtenäisen laitekannan ansiosta niiden käyttäminen opetuksessa onnistui sujuvasti.

Lukuvuoden alussa kaikki uudet lukiolaiset ja 7.-luokkalaiset perehdytettiin laitteiden käyttöön, koulun tunnus- ja salasanahallintaan sekä toimimiseen yliopiston hallinnoimassa verkkoympäristössä. Lukuvuoden aikana tietoverkon toimivuutta ja saavutettavuutta saatiin parannettua, samoin onnistuimme ohjaamaan eri palveluihin kirjautumista Wilma-kirjautumiseen.

FCLAB.FI II JA III SEKÄ KAKS10 56

FCLab.fi-hanke (Future Classroom Lab) on edennyt II ja III hankekaudelleen. Norssin KAKS10 56 vastuopettajinaan Mikko Horila ja Tuomo Tammi on koordinoimassa valtakunnallista kärkihanketta, joka kehittää eri puolilla Suomea uusia oppimisympäristöjä, opetusteknologiaa ja pedagogiikkaa. FCLab-hanke III kattaa kaikki kymmenen Suomen yliopistollista koulua.

Lukuvuonna 2021–2022 FCLab Tampereen toiminta on ollut erittäin aktiivista. Omaan kouluun on rakennettu uutta maker-luokkaa, kehitetty oppimistilan sensorointia, osallistuttu uuden tietostrategian ja ohjelmointipolun luomiseen sekä jatkettu monenlaista tutkimus-, kokeilu- ja kehitystoimintaa. Keskeistä on ollut hyviksi todettujen käytänteiden levittäminen koko koulun käyttöön. Esimerkiksi info-TV-järjestelmä, green screen -kuvauspisteet ja tilojen sensorointi on laajennettu useisiin yksikön tiloihin. Yritysyhteistyön kautta on lukuvuoden

aikana testattu teknologiaa ja robotteja, esimerkiksi Sphero Indejä, Brick 'R' -paloja sekä Lego Spike -materiaaleja.

Pureutuessaan oppimisen esteiden hallintaan akustiikan ja äänen hallinnan lisäksi on kiinnitetty huomiota visuaalisuuteen ja näkyvyyden hallintaan. Eräs lukuvuoden kehitysaskel onkin älykalvojen käyttöönotto; napin painalluksella kalvotut ikkunat voidaan nyt himmentää ja kirkastaa.

FCLabin toiminnan ja oppimisympäristösuunnittelun ytimessä ovat oppimisen vyöhykkeet (<https://fclab.fi/opimisen-vyohykkeet/>). Tätä kautta tilat suunnitellaan,

kalustetaan ja varustetaan tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti. KAKS10n opettajat ovat osallistuneet tältä pohjalta myös Pirkkalan Kirkonkylän koulun suunnitteluun ja koulutusyhteistyöhön.

KAKS10ssa on käytössä Telian IoT -järjestelmä sensoreineen sekä analyytiikkapalveluineen. Järjestelmä mittaa ja tallen-

taa ilmanlaatuun ja olosuhteisiin liittyviä tietoja. Syksyllä 2021 sensorointia laajennettiin kattamaan yläkoulun uusien äidinkielen opetustilojen sekä ruokalan ja opettajainhuoneen äänenpaineen seuranta. Kuluva lukuvuoden aikana on myös edelleen kehitetty sensoridatan graafien tuottamista seuranta- ja tutkimustarkoituksiin sekä koulun infonäyttöille.

Lukuvuonna 2021–2022 Tampereen FCLab toteutti KAKS10ssa tehoseurantaviikon, jonka aikana tutkittiin Jasper Kososen kanssa mittaustuloksien yhteyksiä opettajan kokemaan rauhallisuuteen/rauhattomuuteen ja äänenvoimakkuuteen sekä oppitunnin aikana käytettyihin työtapoihin. Tutkimustuloksiin voi tutustua esimerkiksi uudessa julkaisusamme (www.enorssi.fi/julkaisut/opimisymparistojulkaisu3). Ilma-va KAKS10 on paitsi viihtyisä ja monipuolinen, nyt testatusti myös ilmanlaadultaan ja äänimaisemaltaan erittäin hyvä oppimisympäristö.

KANSAINVÄLISTÄ TOIMINTAA NORSSILLA 2021–2022

Syksyllä saimme Norssille opiskelijavieraita monista eri maista, kun EUn "Introduction to Education in Finland" -kurssin opiskelijat tulivat observoimaan oppitunneille. He tutustuivat sekä perusasteen että lukion opetukseen ja muuhun toimintaan yhteensä kolmen viikon ajan. Opiskelijoiden kanssa virisi monta mielenkiintoista keskustelua Suomen koulusysteemistä. Syksyn toinen vierailijaryhmä tuli Brasiliasta, ja näitä opettajavieraita saivat opastaa kouluoppaamme koulukierroksillaan.

Pipsa Sassilan koordinoimassa Erasmus+KA2-projektissa "What a wonderful world" on tehty muun muassa omia maskotteja ja oma laulu sekä paneuduttu kierrättämiseen ja ilmastonmuutokseen. Koordinaattorit Suomesta, Espanjan Valenciasta, Italiasta, Teneriffalta ja Kreikasta tapasivat loka-kuussa 2021 suunnittelukokouksessa Venetsiassa. Maaliskuussa myös oppilaat pääsivät ensimmäisen kerran tapaamaan muita hankkeeseen osallistuvia oppilaita ja opettajia, kun ryhmä 8.-luokkalaistemme matkusti Pipsa Sassilan ja Sanna Murron kanssa Madeiralle. Toinen oppilastapaaminen oli toukuun alussa Teneriffalla.

Erasmus+ KA101-täydennyskoulutusprojektissa kolme opettajaamme osallistui toukokuussa kursseille Kreikassa.

Norssin lukion venäjän opiskelijat ovat tehneet some-projekteja ensin pietarilaisen ja nyttemmin narvalaisen ystävyyskoulun kanssa. Pietarilaisten kanssa toteutettiin myös "Ystävyyttä yli rajan: suomalainen Pietari, venäläinen Suomi"-seminääri. Lisäksi norssilaiset ja pietarilaiset abiopiskelijat järjestivät yhteisen etäoppitunnin, jonka aikana he tutustuttivat toisensa jatko-opintomahdollisuuksiin Tampereella, Pietarissa, Helsingissä ja Moskovassa.

Lukion A-ranskan ja A-saksan kursseilla on tehty yhteistyötä italialaisten ja unkarilaisten lukiolaisten kanssa.

Kevätlukukaudella koulumme sai sekä opettaja- että opiskelijavieraita Espanjasta, Hollannin Hanzesta ja Utrechtista, Tadžikistanista ja lisäksi delegaation Indonesian University of Education -yliopistosta Indonesiasta. Jokainen vierailu on tärkeä tuleville yhteistyöprojekteille. Ja mikä hienointa, upeat kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaiset kouluoppaamme pääsivät esittelemään hienoa kouluaamme vieraillemme!

WAWW MADEIRA

Tampereen yliopiston normaalikoulu aloitti syksyllä 2020 Erasmus+ KA1-projektin What a wonderful world. Projektiin osallistuvat Tampereen lisäksi koulut Florinasta (Kreikka), Venetsiasta, Valenciasta, Teneriffalta sekä Madeiralta, ja sen tavoitteena on lisätä nuorten ilmastotietoisuutta sekä parantaa käsityksiä nuorten omista vaikutusmahdollisuuksista ilmastomuutoksen ehkäisyssä.

Lukuvuonna 2021/2022 päästiin toteuttamaan vihdoinkin oppilasliikkuvuusia. Ryhmä kahdeksasluokkalaisia kävi Madeiralla tutustumassa paikalliseen koulukulttuuriin ja luontokohteisiin sekä tietenkin toisiin oppilaisiin ympäri Eurooppaa. Ohjelmassa oli muun muassa puiden istutusta vuorille eroosion estämiseksi sekä tutustumista vapaaehtoiseen meripelastustoimintaan Funchalin merialueella.

YHTEISTYÖTÄ KENIALAISTEN OPPILAIDEN KANSSA

Keväällä 2021 tarjoutui mahdollisuus tehdä Unesco-projektissa yhteistyötä kenialaisten koulujen kanssa. Teams-tapaamisessa sovittiin opettajaparit, jotka suunnittelevat yhteisen projektin kestävän tulevaisuuden aihepiiriin. Koska sain elämäntutustumista opetettavaksi 5. ja 6. luokalle, ilmoittauduin mukaan. ET:ssä kulttuurien eroihin ja lasten elämään eri maissa tutustuminen on yksi keskeinen teema.

Opettajapariksi sain Lucy Kendin, joka opettaa 5. luokkaa Keniassa. Viestittelimme innokkaasti ja sovimme tulevasta toiminnasta. Päätimme ensin jakaa toisillemme oppilaiden tekemiä esittelyjä itsestään sekä valokuvia tavallisesta koulupäivästä. Myöhemmin keskityimme kierrätykseen. Marraskuulla oli tarkoitus olla yhteydessä zoomin välityksellä.

Oppilaat ovat olleet yhteistyöstä hyvin innoissaan. Olemme lähettäneet heille esityksiä meidän kierrätystavoistamme ja saaneet Keniasta kuvia siitä, kuinka he ovat tehneet jättepaperista ja -muovista kynätelineitä ja köyttä. Oppilaita on kiinnostanut kaikki kuvissa näkyvä, ja olemme käyneet luokassa mielenkiintoisia keskustelua siitä, kuinka olosuhteet ja kulttuuri vaikuttavat elämään.

Pettymykseksemme zoom-tapaaminen ei ole ainakaan vielä toteutunut. Paikallisen koulun nettiyhteydet rikkoutuivat ja korjaaminen kestää ja kestää. Ehkä tästäkin opimme jotain!

Hanna Virhiä-Särkäs

MUSIIKKILUOKKATOIMINTA

Tampereen yliopiston musiikkiluokat pääsivät esiintymään Tampere-talon pienen saliin suurella joukolla marraskuussa Suomen musiikkikasvatusseura FiSME ry:n musiikkikasvatuspäivillä. Konserttiin osallistuivat kaikki oppilaat pienimmistä kolmosluokkalaisista yhdeksänteen luokkaan saakka, ja konsertin kantavana teemana olikin ”Tule sellaisena kuin olet”.

Maaliskuussa musiikkiluokat 4c ja 5c pääsivät vihdoin toteuttamaan vuoden ajan suunnitellun musikaalin Rämäpää leirikoulussa. Musikaali perustuu Jukka-Pekka Palviaisen kirjaan, jonka perusteella käsikirjoitus laadittiin. Oppilaat innostuivat projektista kovasti, ja viiden näytöksen jälkeen ilo oli ylimmillään!

Tampereen musiikkiluokkien Tuki ry:n perinteinen Kaamoksen karkoitus -konsertti jouduttiin siirtämään marraskuulta huhtikuulle, ja samalla vaihtui myös nimi. Valovoimaa!-konsertti pidettiin Tullikamarin Pakkahuoneella 4.4. ja esiintymään pääsivät Norssin 5., 7., 8. ja 9. luokan oppilaat. Biiseinä kuultiin Believer, Uptown funk sekä Heikko valo.

Lisäksi musiikkiluokat ovat aktiivinen osa koulun omia juhlia. Joulujuhla tehtiin lukuvuonna 2021–2022 videon ja etäyhteyden välityksellä koronan vuoksi, mutta kevätjuhla päästään toteuttamaan jo perinteiseen malliin. Antaa laulun raikaa ja soiton soida edelleen!

TAMPEREEN NORMAALI-KOULUN VANHEMMAT RY:N TOIMINTAA 2021-2022

Tampereen normaalikoulun vanhemmat ry on tänäkin lukuvuonna toiminut monin tavoin koululaisten hyödyksi ja iloksi. Hallituksessa ovat vaikuttaneet sekä vanhat että uudet aktiivit.

Vanhempainyhdistyksenä

- edistämme oppilaiden, vanhempien ja koulun välistä yhteistoimintaa
- tuemme avustuksin ja tarvikelahjoituksin välituntitoimintaa sekä erilaisia hankintoja
- järjestämme kerhoja koululaisille
- osallistumme tapahtumiin ja niiden järjestämiseen
- jaamme mm. matka-avustuksia luokille
- jaamme stipendejä ja ruusuja kouluvuoden päätteeksi
- otamme kantaa norssilaisia koskeviin aiheisiin eri foorumeilla.

Liity jäseneksi!

<https://www.norssinvy.fi/yhdistys/jasenlomake/>

Tapahtumatoiminta on koronarajoitusten jälkeen päässyt vähitellen aktivoitumaan! Wiinikan Wappu -tapahtumassa 25.4. vanhempainyhdistyksen kahvilan herkut tekivät kaup-

pansa lähes viimeistä murua myöten. 4.5. vanhempainyhdistys jalkautui esittelemään toimintaansa Norssin monikulttuurisessa perhetapahtumassa, ja toukokuussa yhdistys osallistuu myös Eskarista ekalle -tapahtumaan.

Kerhotkin ovat taas pikkuhiljaa voineet aloitella toimintaansa. Vanhempainyhdistys on tehnyt hankintoja kerhojen välineistöä varten. Myös ensi lukuvuodelle on jo ahkerasti selvitelty erilaisia kerhomahdollisuuksia, jotta eri ikäisille voidaan järjestää monenlaisia mielenkiinnon kohteita tukevia kerhoja. Yhdistys on jälleen myös jakanut luokille avustuksia monenlaiseen toimintaan sekä antanut uusille ekaluokkalaisille yhdistyksen logolla koristetut heijastimet.

Tänäkin keväänä yhdistyksemme iloitsee saadessaan päättää lukuvuoden perinteiseen stipendien jakoon sekä 6.- ja 9.-luokkalaisten kukitukseen.

Yhdistyksemme toiminta pohjautuu yhdessä tekemiseen ja oivaltamiseen, ja haluamme

luoda kaikille vanhemmille matkan kynnyksen mahdollisuuden tulla mukaan vanhempainyhdistystoimintaan! Tampereen normaalikoulun vanhemmat ry eli tuttavallisemmin "Norssin vy" haluaa korostaa vanhempien läsnäolon tärkeyttä osana koulun ja koululaisten arkea. Tule mukaan osallistumaan koulun kehittämiseen ja arkeen liittymällä jäseneksi, hakemalla hallitukseen tai tulemalla vaikka satunnaisesti apuriksi johonkin tapahtumaan!

Lisätietoja:
www.norssinvy.fi

AULAKIRJASTO - KIRJASTOAULA

KIRJASTOTYÖRYHMÄ

Lokakuussa valmistui aula-kirjasto, ja oppilaat löysivät sen pian. Eikä tuo liene ihmekään, koska paikkana on entiset naulakkotilat.

Välitunnilla kirjastossa pelataan jokaisen pöydän ääressä korttia, Uno, Horjuvaa tornia tai lautapelejä. Lattioilla hyllyjen välissä istuu oppilaita lukemassa kirjoja, juttelemassa tai kuuntelemassa musiikkia. Kirjasto on täynnä elämää, mutta ei elämöintiä vaan aktiivista ja rentouttavaa välituntitekemistä.

Oppitunnilla kirjastossa käydään lainaamassa kirjoja, tekemässä ryhmätöitä tai opiskelemais- itsenäisesti omassa rauhassa. Paikka on tärkeä lisätila nyky- aikaiselle opiskelulle.

Erityisinä hetkinä kirjastossa voi tapahtua jotakin yllättävää. Joskus kummituskäytävä on ilmestynyt yöllä kuin tyhjästä, joskus annetaan ruusuja runojen esittäjille.

Kun yläkoululle luotiin uusi aulakirjasto, myös alakoululaisten

kirjastotoimintaa tehostettiin. Alkuopetuksella on oma kirjasto- aula F-siivessä. 3.- ja 4.-luok- kalaisille tehtiin hiljaisen työ- kentelyn tila, jossa on vähitellen karttuva lainahylly C-siivessä. 5.- ja 6.-luokkalaisille on omia kirjo- ja H-siiven yläkerran aula, ja myös aulakirjasto palvelee heitä.

Uskomme, että mitä enemmän lapsen ympärillä on kirjoja, sitä helpommin hän innostuu niitä lukemaan.

F-siiven aulakirjastoon on koot- tu luokkakäyttöön kirjalaatikoita opettajien lainattavaksi. Maanan- taisin kirjastossa toimii ekaluok- kalaisten "Lukutoukkien kirjasto" eli kirjastovälitunti, jolloin eka-

luokkalaiset pääsevät ohjatusti lainaamaan pulpettikirjoja.

Syksyllä F-siivessä kävi kirjailija- vieraana palkittu lastenkirjailija Anneli Kanto, joka on kirjoittanut

monia suosittuja lastenkirjasarjo- ja sekä Ystävien aapisen ja luku- kirjan tarinat. Oppilaat olivat val- mistelleet kysymyksiä ja pääsivät haastattelemaan kirjailijaa.

Kirjailija Anneli Kanto kävi kirjailijavierailulla F-siivessä.

Suvi Marenk esittää kirjoittamaansa runoa Kirjan ja ruusun päivän open mic -tapahtumassa

OPPILASNEUVOSTO

Tervehdys taas tämän koulun niin isoille kuin pienillekin oppilaille!

Poikkeusvuoden jälkeen oppilasneuvosto on taas saanut toimia lähes normaalisti ja toimintaa on ollut enemmän kuin viime vuonna. Ihan normaaliin ei vielä tapahtumien järjestämisen osalta päästy, joten tehtävää ja kehitettävää jää kyllä myös lukuvuodelle 2022–2023!

Oppilasneuvoston toiminnassa on ollut mukana oppilaita kaikista alakoulun luokista ykkösistä kutosiin. Olemme kokoontuneet muutaman viikon välein ja koettaneet osaltamme parantaa oppilaiden kouluviihtyvyyttä. Kuluvan lukuvuoden tempauksia olivat mm. pääsiäismunajahti, mieliruo-

kaviikko kyselyineen sekä koulun vappukoristelu. Nämä kaikki toteutettiin yhdessä yläkoulun kanssa ja olemme ylipäättään tehneet enemmän yhteistyötä myös yläkoulun oppilaskunnan hallituksen kanssa. Samaa on tarkoitus jatkaa myös tulevana vuonna. Lisäksi olemme hankkineet luokille välituntivälineitä, toteuttaneet aamunavauksen, osallistuneet pihasuunnitteluun, kehittäneet viestintää, osallistuneet koulun tapahtumien suunnitteluun sekä tehneet erilaisia kehitysehdotuksia opettajille ja rehtoreille.

Toivottavasti taas ensi vuonna pystymme kehittämään kouluamme vielä parempaan suuntaan. Meille saa edelleen toimittaa aloitteita ja kehitysideoita – koetamme viedä niitä parhaan kykymme

mukaan eteenpäin. Kiitokset kaikille tempauksiin osallistuneille ja niitä järjestäneille!

*Terveisin alakoulun
oppilaskunnan hallitus
eli oppilasneuvosto*

YLÄKOULUN OPPILASKUNNAN KUULUMISIA

Yläkoulun oppilaskunnan hallitus on lukuvuoden 2021–2022 aikana saanut aikaan rutkasti toimintaa ja tapahtumia. Lukuvuosi aloitettiin uuden toimintasäännön voimin, ja heti elokuun loppupuolella valittiin jokaiselta luokalta kaksi oppilasta edustajistoon. Edustajisto valitsi kokouksessaan oppilaskunnan hallitukseen kaikki toiminnasta kiinnostuneet. Tänä lukuvuotena on ollut ideaa tiiviimpi ryhmähenki hallituksessa, joten syksy aloitettiin

ryhmytymispäivällä. Hallitus on kokoustanut vuoden aikana yhdeksän kertaa, sekä lukuisat työryhmät sitäkin enemmän. Toiminta on yritetty pitää rentona, mutta kuitenkin siten, että toimitaan pätevällä tavalla.

Syksyllä osallistuimme SPR:n Nälkäpäivä-keräykseen ja keväällä saimme valita koulumme Taksvärkkikohteen. Samoin syksyllä pidimme koulurauhaan ja kiusaamisen vastaiseen työhön liittyvän

päivänavauksen. Teimme myös koulun oppilaille aloitelaatikon kirjastoon, jotta jokainen saisi jättää aloitteita oppilaskunnan hallitukselle toteutettavaksi.

Hallitus on pitänyt monia teemapäiviä, ja tänä vuonna saimme myös koronan jälkeen jatkaa välituntitoiminnan järjestämistä. Lukuisat Just Dancet ja tuolileikit ovat piristäneet välitunteja. Syksyllä teimme halloweenin kunniaksi aulakirjastoon kauhu-

käytävän ja järjestimme pukeutuskilpailun. Joulun alla järjestimme pukkijahdin ja joulukalenterin luokille. Maaliskuussa järjestimme pukeutumisviikon, jolloin toivottiin pukeutumista eri vuosikymmenten tyyliin ja perjantaina

opettajaksi. Samoin soitimme välitunneilla teemaan sopivaa musiikkia. Huhtikuussa taas järjestimme Anything but a backpack-päivän. Vappuna koristelimme koulun vappuiseksi yhdessä alakoulun oppilasneuvoston kanssa

ja järjestimme välitunneilla hauskaa ja iloista toimintaa. Vielä toukokuun lopussa järjestämme Pride-teemaista välituntitoimintaa.

Oppilaskunnan hallituksen jäsenet ovat osallistuneet ahkerasti henkilöstön kokouksiin ja työryhmiin ja tuoneet niissä oppilaiden ääntä esiin. Olemme myös vieneet eteenpäin oppilaiden aloitteita: esimerkiksi ruokalan mikron, pukuhuoneen peilien ja käytävien lisänaulakoiden osalta toiveitamme on kuultu. Olemme vaikuttaneet myös omaa koulua laajemmin: Keväällä kaksi meistä osallistui Nuorten Parlamentin etätahtumaan ja muutkin pääsivät sitä seuraamaan. Olemme myös edustaneet Norssia Nuorisovaltuuston seminaareissa.

*Yläkoulun oppilaskunnan
hallituksen puolesta
puheenjohtaja Venla Taubert*

Nuorisovaltuusto myönsi Norssin yläkoulun oppilaskunnan hallitukselle Vuoden oppilaskunnan hallitus 2022 -diplomin. Sen kanssa ehtivät kuvaan Ilona Ylitähti, Tilda Kellokoski, Halla Summala, Venla Taubert ja Iiris Oksala.

WIINIKAN WAPPU

Wiinikan Wappu -tapahtumaa päästiin jälleen viettämään Norssin pihalla parin vuoden tauon jälkeen 25.4. Piha täyttyi kylän väestä sananmukaisesti vauvasta vaariin. Oppilasbändit esiintyivät yleisön kannustaessa ja nuorisotoimi ja luokat myivät vappuherkkuja, ilmapalloja sekä arpoja. Vanhempainyhdistyksen aulakahviosta sai ostaa kahvia ja munkkeja. Illan huipensi Costello Hautamäki bändeineen. Pienet ja vähän isommatkin fanit intoutuivat rokkamaan ja keikan lopuksi iloiisiin fanikuvuihin.

UUDET ENORSSI-JULKAISUT - MUKANA USEITA NORSSILAISIA

Oppimis- ja toimintaympäristöjen kehittäminen harjoittelukouluissa III -julkaisu on kolmas yliopistolisten harjoittelukoulujen oppimisympäristöjulkaisu. Teos on kirjoitettu nimenomaan FCLab.fi-hankkeen ja eNorssi-verkoston TVT-ryhmän yhteistyönä, ovathan aktiiviset toimijat pääosin mukana molemmissa kehittäjäverkostoissa. Aiempien julkaisujen tapaan halusimme koota harjoittelukouluissa tehtävää kehitystyötä yhteen ja helpommin löydettäväksi. Pyrkimyksenä on samalla auttaa kaikkia suomalaisitten koulujen ja oppimisympäristökehittämisestä kiinnostuneita tahoja. Lisää <https://www.tuni.fi/norssi/julkaisuja-2022/>

Kehittyvä pedagoginen tuki (KePeTu) on yksi eNorssin työryhmistä. Työryhmä on tuonut Norssi-verkoston opettajia ympäri Suomen yhteen pohtimaan

pedagogista tukea ja siihen liittyviä malleja. Tavoitteenamme on kehittää ja jakaa toimivia käytänteitä opetushenkilöstölle ja opettajaharjoittelijoille sekä luoda yhdessä uusia pedagogiseen tukeen liittyviä toimintatapoja.

Ammatillisen julkaisun aiheiksi oli valittu yhteisopettajuus, arviointi ja ohjaus, joita on tarkasteltu pedagogisen tuen näkökulmasta. Lisää <https://www.tuni.fi/norssi/julkaisuja-2022/>

RUUSUN PÄIVÄN TAPAHTUMA

Monikulttuurinen perhetapahtuma toteutui vihdoin Ruusun päivänä. Koululle oli kutsuttu perheitä, joissa ei puhuta suomea äidinkielenä.

Tarkoituksena oli esitellä kaupungin ja ns. kolmannen sektorin palveluita. Illan järjestelyissä olivat mukana muun muassa Mannerheimin Lastensuojeluliitto, kaupungin perhepalvelut, Pakolaisnuorten tuki ry, kirjastotoimi sekä seurakunta. Vanhempainyhdistyksen edustajat olivat niin ikään paikalla kertomassa toiminnastaan.

Aikuisten keskustellessa lapsilla oli mahdollisuus askarrella, kokoontua tarinamatolla sekä touhuta pihalla. Lähestyvän äitienpäivän kunniaksi äideille annettiin lopuksi ruusu kotiinviemisiksi.

JAKSO-TAPAHTUMA

Lukuvuoden viimeisessä jaksotapahtumassa oppilaat pääsivät haastamaan opettajat erilaisissa leikkimielisissä kisailuissa. Tapah-tumaan oli kasattu jokaiselta luokka-asteelta huippujoukkue, ja myös opettajilla oli kassassa rautainen tiimi!

Seiskaluokkalaiset pääsivät haastamaan opettajat liikunnallisissa kisailuissa, kun taas kasien joukkue taisteli sinnikkäästi ongelmanratkaisutehtävässä. Ysien joukkue osoitti nokkeluutensa tietovisassa.

Oppilaiden joukkueet taistelivat hienosti, mutta kyllähän tällä kertaa opettajien rautainen tiimi vei voiton! Tapahtumassa oli loistava meininki, ja osallistujat lähtivät hymyssä suin munkkilahjakortit kainalossa jatkamaan päivää!

KOULUMME AKVAARIO PIRISTÄÄ PÄIVÄÄ!

Kiitos Eeva, Minerva, Martta ja Venla!

KOLME VUOTTA SIRKUSLUOKALLA

Sirkuslinjalaiset ovat sirkustunneillaan valmistaneet esityksiä yksin ja ryhmissä sekä myös koko luokan kokoonpanolla. Tunneilla on päästy kokeilemaan paljon eri lajeja, ja ryhmän kannustava ilmapiiri on mahdollistanut kaikille mukavat tunnit.

Kolme vuotta sirkusluokalla on ollut kivaa, vaikka matka koululta sirkukselle kestääkin puoli tuntia. Sateella ja paisteella kuljimme kuitenkin tätä matkaa, ja juuri se matka on näyttänyt yhdistävän luokkamme sirkusopilaita enemmän. Meillä kaikilla ei ehkä ollut aluksi mitään yhteistä, mutta nyt meitä kaikkia yhdistää ainakin tämä yksi kokemus.

Minea Filén

Kesän kynnyksellä katse on päättävän lukuvuoden tehdyn työn arvioinnissa ja toisaalta jo uuden ja tulevan suunnittelussa, lomasuunnitelmissakin. Ilmassa on kiitollisuutta siitä, että olemme yhdessä onnistuneet navigoimaan monien

Heti syksyn alussa 1.8.2021 voimaan astui valtakunnallisessa mittakaavassa historiallinen uudistus oppivelvollisuuden laajenemisesta toiselle asteelle. Norssin lukiossakin opintonsa aloittivat tänä syksynä ensimmäiset oppivelvolliset ja mak-

KUUDES VUOSI KAMPUKSELLA

LUKION REHTORIN TERVEHDYS

HEIDI ÖSTRING, LUKION REHTORI

uudistusten ja maailman tapahtumien sävyttämän lukuvuoden lävitse parhain päin. Opiskelijat, opettajat, opiskeluhoito ja muu henkilöstö ovat tehneet lujasti työtä ja kaikin tavoin parhaansa.

suttoman toisen asteen piiriin kuuluvat opiskelijat, jotka ovat lakiuudistuksen ansiosta saaneet oppimateriaalit ja tietokoneet koulun tarjoamina. Tämä on opiskelijoiden ja perheiden kannalta suuri muutos ja taloudellisesti

merkittävä asia. Sitä se on toki myös koulun kannalta.

Syksyn alkuun ajoittui oppivelvollisuuden laajenemisen lisäksi myös uuden lukion opetussuunnitelman (LOPS2021) käyttöönotto. Uusi opetussuunnitelma painottaa aiempaa enemmän hyvinvointia, laaja-alaista oppiainerajoja ylittävää osaamista, opiskelijan henkilökohtaista opintojen

suunnittelua ja tukea, korkeakoulu- ja työelämäyhteistyötä sekä kansainvälistä toimintaa. Näitä painopisteitä Norssin lukion toiminnassa on ennakoiden huomioitu jo ennen opetussuunnitelmauudistusta, mutta syvennettävää ja kehitettävää tunnistetaan silti. Jatkuvan kehittämisen ajattelu ja normaalikoulun perustehtäviinkin kuuluva tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoiminta viitoittavat tietä siihen, että pyrimme jatkossakin ennakoimaan tulevaisuuden kehityssuuntia ja myös näyttämään suuntaa.

Tänä lukuvuonna pandemia-aika on elänyt aaltoilla ja rajoitukset ovat vuoroin höllentyneet ja vuoroin kiristyneet. Opiskelijoiden ikäluokkakokemusten osalta onnekaasti pandemia aaltoili siten, että syksyn alussa saimme järjestettyä 1. ja 2. vuoden omat yhteishenkeä ja ryhmäytymistä tukevat päivät, ykkösillä Sorin Sirkuksen ja tutoreiden kanssa yhteistyössä, kakkosilla Banksy-näyttelyvierailulla. Abiturienttien penkkarit päästiin viettämään pitkästä aikaa koko lukioyhteisön voimin, vaikka ajankohtaa siirrettiinkin ylioppilaskirjoitusten jälkeiseen aikaan. Wanhojen päivän aattona toiselta asteelta poistui koronatoimista yleinen maskisuositus, joten tansseja päästiin viettämään ilman pandemia-ajan lisävarusteita ja yleisön edessä. Yhteisöllisyyspäivinä olemme saaneet nauttia lukion uuden yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin kehittämisryhmän (LYKKY) ja eri toimijoiden yhteistyössä suun-

nittelemista ohjelmaosioista, mm. kampuksellista ja perinteisestä väittelykisasta. Opiskelijakunta on toiminut aktiivisesti ja pyrkinyt omalla toiminnallaan edistämään hyvää yhteishenkeä ja hyvinvointia.

Kampuksella elämä on alkanut palautua pandemia-ajasta, ja myös tutkinto-opiskelijat ja kansainväliset opiskelijat ovat palanneet keskuuteemme. Vierailijoita on voitu vastaanottaa myös lähivierailuilla, ja erilaisia opintoretkeä on voitu toteuttaa vapaammin rajoitusten höllennyttä. Monet kansainvälisen toiminnan opintoretketkin ovat vihdoin voineet edetä suunnitelmista toteutukseen.

Ensi lukuvuonna pääsemme jatkamaan jo alkanutta pandemia-ajasta toipumista. Opiskelijakunnan kanssa olemme suunnitelleet tiivistävämmä yhteistä suunnittelua ja vuoropuhelua entisestään. Yhteisöllisyys ja sen edistäminen tulee olemaan edelleen yksi pandemia-ajan jälkeisistä keskeisistä tavoitteista, ja sillä on myös suuri

merkitys hyvinvoinnin kannalta. Yhteisöllisyys ei kuitenkaan rakennu vain yhteisistä tapahtumista ja juhlista eikä se ole jotain sellaista, mitä voisi vastaanottaa antamatta itse. Yhteisöllisyyden kokemus tarvitsee rakennusaineikseen keskinäistä arvostusta, auttamista, huomaavaisuutta ja avoimuutta. Siinä tarvitaan jokaisen yksilön panosta. Yhteen hiileen puhaltavana ja toinen toistamme tsemppaavana yhteisönä olemme valmiita kohtaamaan tulevaa ja ajoin haastavaakin arkea. Kun huomaamme hyvän toisissa ja itsessämme, meillä on hyvä pohja dialogille, yhteistyölle ja kehittämiselle.

Kiitos kaikille lukioyhteisön toimijoille ja kotiväelle kuluneesta lukuvuodesta!

Rentouttavia kesäpäiviä toivottaen
Heidi Östring
lukion rehtori

BUSINESS NORSSIN OPISKELIJAT MONESSA MUKANA

Talous ja elinkeinoelämän lukiolinjan opinnoissa eli tuttavallisemmin Business Norssilla on ollut vauhdikas vuosi. BN-linjan opiskelijoilta edellytetään positiivista asennetta opiskeluun ja oma-aloitteisuutta. On parempi upottaa itse omat kätensä saveen kuin jäädä sivustaseuraajaksi. BN-linjalaisten lukuvuoteen mahtui tekemistä ja pohtimista, itsensä likoon laittamista ja yhdessä tekemisen riemua. Yksi vuoden mieleenpainuvimmista muistoista oli kuuden opiskelijamme pääsy Suomen Pankin talousosaamiskeskuksen avajaisiin. He kertoivat, mitä nuoret ajattelevat rahasta ja talousosaamisen merkityksestä sekä mitä he haluavat taloudesta oppia. (<https://www.youtube.com/watch?v=YyQYPEiL1Yc>)

Aktiiviset BN-abimme Matias, Roope, Daniel ja Siiri osallistuivat tänä vuonna Generation Euro -joukkuekilpailuun nimellä Mr Ds. Kilpailussa testattiin opiskelijoiden perehtyneisyyttä rahapolitiikkaan. Mr Ds selvitti hienosti tiensä jatkoon ensimmäiseltä kilpailukierrokselta, ja toisella kierroksella he valmasivat ehdotuksen EKP:n neuvos-

ton korkopäätökseksi. Vaikka finaaliapaikkaa ei tällä kertaa tullut, Mr Ds työskenteli tehtävien parissa hymy huulilla ja tiimikaveria tukien.

Aktiiviset BN-abimme Matias, Roope, Daniel ja Siiri

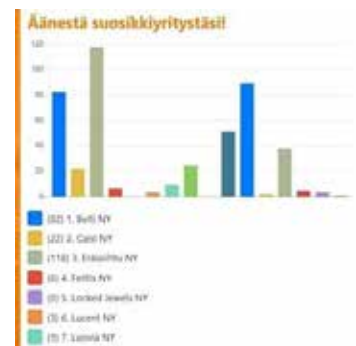
Vuosittain järjestettävään opiskelijayritysten NY-kilpailuun osallistui Lotan, Sisun ja Litin perustama Eräsoihitu NY.

rityksen toiminta-ajatus on edistää kestävä kehitystä, innostaa ja tukea kaikkien mahdollisuutta liikkumiseen. Niinpä heidän yrityksensä välitti harrastusvälineitä ja -tarvikkeita ulkoiluun, retkeilyyn ja liikkumiseen. Liikeidea nappasi kaksi karpästä yhdellä iskulla: toiset saivat nurkista pölyttymästä pieneksi käyneitä luistimia, toiset saattoivat aloittaa luisteluharras-

tuksen edullisemmin. Liikeidea ja opiskelijoidemme reipas ja aurinkoinen työskentely kisaständillä sai positiivista palautetta: Eräsoihitu NY voitti yleisöäänestyksen.

Uskalla yrittää -aluekisassa Sisu ja Lotta

Eräsoihitu NY oli selkeä yleisön suosikki 21.2.2022 pidetyssä Pirkanmaan aluesemifinaalissa

21C:n opiskelijoiden ryhmäkuva helmikuussa 2022

Ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat tarttuivat toimeen ja ottivat sydäntalven projektikseen yhdeksäsluokkalaisten talousosaamisen lisäämisen. Lähes koko 21C innostui ja kehitti yhteistyössä erilaisia toiminnallisia pajoja ysluokkalaistille. Konsepttiin liittyi ajatus siitä, että ysyt voivat itse äänestää, minkä pajan toimintaan haluaisivat osallistua.

ja tarjosivat sähköpostilla mahdollisuutta tulla pitämään jonkin suunnittelemistaan ja kehittämistään pajoista. Pajoja pidettiin lähitapaamisina ja, koronarajoitusten ollessa tiukimmillaan, Teamsin välityksellä. Opiskelijat pyysivät pajan jälkeen palautetta sekä tunnin opettajalta että pajaan osallistuneilta. Saadun palautteen mukaan pajoja jalostettiin.

Projektiin liittyi yhteiskunnallisen keskustelun herättelemineen. Opiskelijat kirjoittivat yleisönosastokirjoituksen, jota tarjottiin mm. Aamulehteen, joka julkaisi kirjoituksen helmikuussa. Aamulehden verkkoversiossa syntyi keskustelua ryhmän kirjoituksista.

Raportoimme koko projektin Opinkirjon järjestämään Yritys Hyvä 2022 -kilpailuun, jossa olemme menestyneet. Loppukilpailuun lähetettiin yhteensä 669 työtä 1459 osallistujalta. Pääsemme Helsinkiin Voittajien

juhlaan 20.5., jolloin kuulemme tarkemmin, miten ryhmämme palkitaan.

Koronapandemia löi leimansa lukuvuoteen 2021–2022, eikä kansainvälinen yhteistyö ole valitettavasti ollut niin näkyvästi osa linjan arkea kuin ennen koronaa. Teamsin välityksellä on kuitenkin ollut mahdollista saada vierailijoita etävierailulle. Myös ilahduttavan monta lähivierailua on toteutunut vuoden aikana.

Business Norssin ensimmäisen vuosikurssin opiskelijat tarjosivat talousaiheisia pajoja myös etäversiona, kun koronarajoitukset olivat laajimmillaan.

Taloulosaamista ja heti! -projektissa Business Norssin opiskelijat halusivat omalta osaltaan lisätä ysluokkalaisten taloulosaamista tarjoamalla toiminnallisia pajoja tamperelaisille kouluille.

BN-linjan opiskelijat kehittivät viisi pajaa: kesätyö-, sijoitus-, yrittäjyys-, oman talouden hallinnan paja ja englanninkielisen Value of a Euro -pajan. Pajojen pitämistä ja palautteen antamista harjoiteltiin. Opiskelijat ottivat itse yhteyttä paikallisten yläkoulujen yhteiskuntaopin opettajiin

Lukion markkinointivideon kuvausten tunnelmaa. Videon käsikirjoitus on tehty yritysytteistyössä Roihu Inc:n kanssa.

Business Norssin yhteistyökumppaneita ja vierailijoita

- Harri Airaksinen, Business Tampereen kaupunki
- Jari Alanen, K-ryhmä
- Tuuli-Elina Andersen, Maikki Media Oy
- BN-linjan ohjausryhmä
- Linda Asikainen, Myyntituli
- Eduskunta, etävierailu
- Antti Haukka, Tampereen Raitiotie oy
- Laura Helasjoki-Ristimäki, mm. Nekalan-Koivistonkylän yrittäjät
- Elina Hykkönen, Pirkanmaan liitto
- Anna-Kaisa Ikonen, Tampereen kaupunki
- Harri Länsipuro, Tampereen yliopisto
- Mika Maliranta, Labore
- Jyrki Mattila, Roihu Inc.
- Jukka Nieminen, Teknologia-teollisuus
- Jani Nikko, Obsido
- Pauliina Pohjola, Bitwise
- Johanna Pystynen, LaaS Company, maaliskuusta 2022 Guidin, pilottihanke opiskelijoiden hyvinvoinnin lisäämiseksi
- Tiina Pöhö, tilitoimistoyrittäjä ja sijoittaja
- Joni Ramu, HUBS
- Anne Riekkola, Brandstairs Oy
- Pekka Salmi, Tampereen kaupunki
- Brita Salminen, Vincit
- Suvi Silvanto, Markkinointijohtaja, Nordea Finance
- Peter Vesterbacka
- Yrityskylä, Pirkanmaa

Lisäksi on vierailtu pitämässä pajoja tamperelaisille ysluokkalaisille paikallisissa peruskouluissa

Hankkeita, kilpailuja, tapahtumia, joihin osallistuttu:

(osassa mukana myös yleislinjan opiskelijoiden kanssa)

- Ambassador's School
- Generation Euro
- Oikeusguru
- Suomen Pankin Talousosaimiskeskuksen avajaiset
- Talousguru
- TAT/Talous ja nuoret
- The American Entrepreneurial Challenge 2022
- Turpotietäjä
- Tutkijoiden yö
- Vuosi yrittäjänä NY
- Yritys Hyvä 2022

BN OPINTOMATKA KEVÄISEEN RUOTSIIN

Huhtikuussa 12 norssin lukion opiskelijaa ja kaksi opettajaa lähtivät Baltic Sea Business High School Network -hankkeen matkalle Ruotsiin. Hankkeeseen kuuluu yrittäjyysopintoja painottavia lukioita Suomesta, Ruotsista, Tanskasta ja Virosta. Hankkeen rahoittaa Erasmus+ KA2.

Käytännön toteutus matkasta oli sangen onnistunut niin opettajien kuin opiskelijoiden mielestä. Saimme tutustua kestävään kehitykseen monesta eri näkökulmasta, muun muassa eettisen muodin työpajassa. Tukholmalaisen luonnon ehdoilla suunniteltu ja toteutettu kaupunginosa kiinnosti opiskelijoita todella paljon. Pääsimme myös tutustumaan opiskelijoihin ja opettajiin monista eri maista ja jakamaan yhteistyön riemua.

Matkan aikana pääsimme tutustumaan kahteen eri kaupunkiin Ruotsissa: Tukholmaan ja Uppsalaan. Matkamme alkoi Uppsalasta, jossa vietimme kaksi ensimmäistä päivää. Kolmantena päivänä matkustimme tilausbussilla Tukholmaan, jossa vietimme kaksi päivää. Molemmat kaupungit miellyttivät opiskelijoita, ja erityisesti Uppsalan monet jatko-opiskelumahdollisuudet herättivät mielenkiintoa.

Ilona Halttunen ja Marko Kallio

VAELLUS- KURSSI

Syksyllä 2021 lukion vaelluskurs-
silaiset taivalsivat 52 km Karhun-
kierroksella Kuusamossa. Reitti
kulki Oulangan luontokeskukselta
Rukalle. Osallistujia oli ennä-
tykselliset 41, suurin osallistuja-
joukko vaelluskurssin historiassa.
Sää suosi vaeltajia, eli satoi myös
vettä ja opiskelijoille jäi muistoja
luonnossa selviytymisestä.

*Vaellusterveisin
Martti Iso-Möttönen ja
Sami Vartiainen*

MERJA KUISMA ON PALKITTU VUODEN 2021 BIOLOGIAN JA MAANTIETEEN OPETTAJA

Lukiomme opettaja Merja Kuisma on valittu vuoden biologian ja maantieteen opettajaksi. Paljon onnea tunnustuksesta!

Valinnan takana on Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry.

”Merja Kuisma on tehnyt pitkäjänteistä työtä yläkou-
lun ja lukion maantieteen ja biologian opetuksen ke-
hittämisessä. Hän hyödyntää opetuksessaan laajasti
erilaisia yhteistyöverkostoja ja uusinta tutkimustie-
toa sekä viimeistelee opetustyön ohella myös väitös-
kirjaa tutkivasta oppimisesta. Opettajana Kuisma on
erittäin innostava ja kannustava”, kertoo Biologian ja
maantieteen opettajien liiton puheenjohtaja Minttu
Kalmi.

KOKO LUKIO KEHITTÄÄ EDELLEEN!

TEKSTI SAARA MURTO-HEINIÖ

Tampereen yliopiston normaalikoulun lukion **Koko lukio kehittää 1** -hanke päättyi viime vuoden lopulla 2021, mutta sai jatkoa **Koko lukio kehittää 2: Tieteen tekijät** -hankkeen muodossa. Koko lukio kehittää 1 -hankkeen nopeasta toteutusaikataulusta ja Covid-19:stä huolimatta saimme konkreettisia tuloksia aikaan oppimisympäristössämme. Kaiken lähtökohtana oli opiskelijoiden osallisuus ja toimijuus sekä lukioyhteisömme jäsenten kuuleminen oppimisympäristöä uudistettaessa. Erityisesti oppimisympäristöä kehitettiin opiskelijoiden Kaikki vaikuttaa! -työpajassa luomien suunnitelmatuotosten perusteella. Koko lukioyhteisö äänesti tuotoksista parhaimmat suunnitelmat, joiden pohjalta uudistuksia alettiin viedä eteenpäin. Yhteistyötä teimme Aihio arkkitehdit Oy:n ja Martelan sekä Viherisustus Bueno Oy:n kanssa yliopistomme eri toimijoiden lisäksi. Hanketta koordinoivat Juha Järvinen ja Saara Murto-Heiniö yhdessä KLK1-tiimin kanssa.

Konkreettisesti lukioyhteisömme jäsenet äänestivät prosessin aikana esimerkiksi kalusteiden erilaisista

Kaikki vaikuttaa! -työpaja.
Kuva Saara Murto-Heiniö

väreistä ja muodoista. Opiskelijoiden idearikkaat työt ja panostus saivat tunnustusta: erityinen hyvinvointiviltti eli Norssi-viltti jaettiin noin 50 lukiolaiselle. Ne koristavat nyt myös uusia oppimisympäristön tiloja ja ovat saaneet kunnian olla mukana yo-kirjoituksissa.

Lepohetki norssiviltin alla – ja pian on taas virtaa opiskella!
Kuva Juha Järvinen

Avoim oppimistila.
Kuva Saara Murto-Heiniö

Atalpan aulaan ja avoimeen oppimistilaan kalusteet saapuivat juuri joulukuksi 2021. Saimme myös iloksemme viherkasveja. Hienoa on ollut se, että opiskelijat ovat ottaneet tilat omikseen ja viihtyvät niissä yhdessä ryhmäytyen. Tilat sopivat sekä yhteiseen hyppytunnilla pelailuun että itsenäiseen opiskeluun. Myös toimijuus ja osallisuus – oman paikan valinta esimerkiksi oppimistyylin tai oppimistavoitteen mukaan – ovat mahdollistettuja tiloissa.

Tilat ovat ahkerassa käytössä oppituntien aikana ryhmätöissä ja antavat opettajalle erilaisia mahdollisuuksia. Lisäksi kalusteissa on huomioitu yhteisön toivoma ergonomia säädettävyydellä ja erilaisilla muotoiluilla. Kalusteiden erilaisuus antaa erilaisille toimintoille mahdollisuuksia: Sohvat kutsuvat vuorovaikutukseen toisten kanssa. Suojaisa Podseat taas antaa tilaa keskittyneelle työlle yksilöllisesti.

Avoim oppimistila ja aula.
Kuvat Saara Murto-Heiniö.

Onneksemme Opetushallitus päätti rahoittaa uutta innovatiivisten oppimisympäristöjen hanketta **Koko lukio kehittää 2: Tieteen tekijät**. Tavoitteemme kehkeytyvät uuden lukion opetussuunnitelman mukaisesti laaja-alaisen oppimisen ja osaamisen, oppiainerajojen ylittämisen, korkeakoulu- ja työelämäyhteistyön, aktiivisen toimijuuden, osallisuuden, opiskelijälähtöisyyden, digitaalisuuden, immersiiivisyyden ja ICT-pakettien teemoihin.

Keskiössä on edelleen Koko lukio kehittää 1 -hankkeessa aloitettu yhteisöllisyyden ja yhteisön jäsenen osallisuuden sekä toimijuuden kehittämisen tavoite. Hanke kestää vuoteen 2023, ja sitä koordinoivat Antti Hiitti, Juha Järvinen ja Saara Murto-Heiniö.

Kuvio: Hankkeen neljä tavoitetta.
Saara Murto-Heiniö

Hankkeessa on neljä tavoitetta:

- Lukiolainen aktiivisena tiedeyhteisön jäsenenä ja yhteiskunnallisena toimijana:** Kehitämme lukion toimintakulttuuria LOPS2021-tavoitteita tukevaksi korostaen oppiaineiden välistä yhteistyötä, laaja-alaista osaamista sekä korkeakoulu- ja työelämäyhteistyötä. Tarkoitus on pilotoida oppiainerajat ylittäviä pedagogisesti mielekkäitä malleja ja korostaa lukiolaisten aktiivisempaa roolia tiedeyhteisön jäsenenä. Kehitämme tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntävän mallin tiedetapahtumista, jotka yhdistävät lukiolaiset, korkeakoulukentän toimijat ja työelämän edustajat.
- Lukiolaisen aktiivinen toimijuus ja kokemuksellisuus oppimisympäristöissä:** Kehitämme immersivistä monitoimitilaa, jossa pyrimme hyödyntämään Pirkanmaan monipuolista tiede-, taide- ja kulttuuritarjontaa tuomalla sitä osaksi toimintaympäristöä. Tuemme samalla opiskelijan osallisuutta ja hyvinvointia Koko lu-

kio kehittää 1 -hanketta jatkaen sekä edistämme digitalisaatiota toimintakulttuurissamme.

- Lukiolaisten hyvinvointia tukevien oppimisympäristöjen jatkokehittäminen:** Jatkokehittämme Koko lukio kehittää 1-hankkeen mukaisesti lukiolaisten fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia. Uutena kohteena on immersiiivisen monitoimitilan suunnittelu ja toteutus. Pilotoinme hyvinvointialustaa palvelumuotoilun ideoita käyttäen yhteistyössä Vincit LaaS Guidin kanssa. Tarkoitus on lisätä yhteisöllistä kehittämistä, osallisuutta ja hyvinvointia.
- Pedagogisten ICT-polkujen kehittäminen:** Tavoitteenamme on luoda oppiaineisiin ja oppiainerajat ylittäen pedagogisia, yksilöllisiä ja digitaalisia oppimisen polkuja, jotka vastaavat eriyttämisen tarpeeseen. Luomme ja kehitämme sisältöä itse ja yhteistyössä Joensuun normaalikoulun kanssa. Opiskelijoille luodaan mahdollisuus korkeakouluopintojen vaatimien opiskeluvälineiden ja -taitojen harjoitteluun sekä itseohjautuvuuden ja oman toimijuuden kehittämiseen.

Tarkoituksenamme on tehdä laajasti yhteistyötä eri tahojen kanssa, muun muassa Tampereen yliopiston normaalikoulun peruskoulun FCLab-hankkeen kanssa. Pyrimme myös muodostamaan eri normaalikoulujen, korkeakoulujen, pirkanmaalaisten yritysten, asiantuntijoiden, tieteen ja tutkimuksen tekijöiden sekä hankkeiden kanssa laajemmän verkoston, jossa jaetaan osaamista ja tietoutta yhteisen kehitystyön sekä innovoimisen tueksi. Yhteistyössä on voimaa!

Kurkista KLK2-hankkeen blogiin:
<https://blogs.tuni.fi/klk2tieteentekijat/>

Tervetuloa seuraamaan Tampereen yliopiston normaalikoulun lukion arkea Instagram-tilille:
https://www.instagram.com/norssinlukio_tre/

Koordinaattorit Juha, Saara ja Antti.
Kuvat KLK2-tiimi, Tuomo Tammi ja FCLab

Hallituksen munajahti. Kuvassa norssin OPKH vm 2022 ja nykyinen ohjaava opettaja Antti Hiitti (vas) ja tuleva ohjaava opettaja Stefan Smirnov (oik)

LUKION OPKH

Koulun alkaessa elokuussa jatkui myös Norssin opiskelijakunnan hallituksen toiminta. Syksyn aikana hallitus kävi tervehtimässä uusia ensimmäisen vuoden opiskelijoita ja järjesti Vuoris-teemapäivän eläkkeelle jäävän Jukka Vuorisen kunniaksi. Koronan hellittäessä pääsimme järjestämään myös ensimmäiset norssibileet lähes kahteen vuoteen, ja ne saavuttivat suuren suosion. Joulukuun alkupuolella pidimme yleiskokouksen, jossa muun muassa valittiin seuraavan kauden hallitus. Puheenjohtajistosta käytiin todellinen vaali, johon otti osaa viisi ehdokasta. Tasaväkisen vaalin jälkeen puheenjohtajaksi valittiin Sisu-Petteri Haraholma ja varapuheenjohtajaksi Inka Jämsen. Myös hallitus tuli täyteen varapaikkoja myöten.

Hallituskauteen 2022 lähdettiin uudella tarmolla ja suunnitelmia pursuten. Norssin hallitus sai myös puheenjohtajan nuijan, jonka on tarkoitus jäädä hallituksen omistukseen ja käyttöön kauden 2022 jälkeenkin. Nuijan valmisti käsityönä hallituksemme sihteeri, Ossi Kalliohaka.

Hallitus on tuonut piristystä koulumme arkeen erilaisin teemapäivin. Esimerkiksi siirrettyjen vanhojentanssin tilalle järjestettiin vanhojenpäivä, jolloin tokavuotiset pukeutuivat vanhoiksi. Hallitus järjesti myös yhden opiskelijoiden kesto-suosikeista eli norssibileet, mutta vesivahinko vesitti suunnitellut vain päivää ennen kohokohtaa. Emme kuitenkaan lannistuneet vaan nyt norssibileet ovat jälleen tulossa!

Hallitus on huomionnut myös erilaiset juhlat, kuten pääsiäisen ja vapun. Pääsiäisenä järjestimme muna-jahdin ja vappuna tarjosimme tuttuun tapaan mun- kit konditoria Marista. Juhlimme myös äitienpäivää pukeudu äitihahmoksi -päivän avulla.

Hallituksen kevätkaudesta ei ole puuttunut kom- melluksia, mutta aktiivisten hallituslaisten innolla kaikesta on selvitty. Syksyllä jatkamme taas toimin- taamme täydellä energialla!

SMED

YHTEISTYÖTÄ LÄÄKETIETEEN JA TERVEYTEKNOLOGIAN TIEDEKUNNAN KANSSA

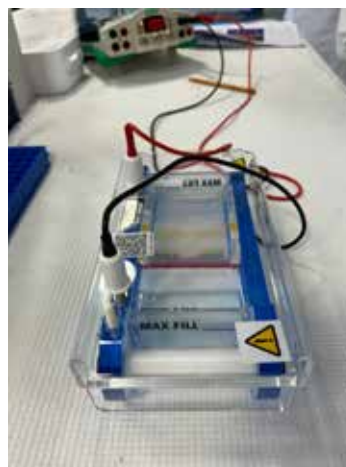
TEKSTI JA KUVAT: VILJA LEHTINEN, INKA JÄMSEN & MERJA KUISMA

Norssin lukion sMed (Science and Medicine) opinpolulla laboroitiin niin oman lukion kuin yhteistyökumppaneiden tiloissa. Maaliskuussa 2022 tutustuimme Tampereen yliopiston lääketieteen ja terveysteknologian tiloihin sekä tällä kertaa erityisesti bioteknologian ja biolääketieteen tekniikan koulutusohjelmaan. Jos on kiinnostunut luonnontieteiden ja tekniikan yhdistämisestä ja haluaa kehittää ratkaisuja ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin parantamiseksi, tätä polkua kannattaa harkita. Lisäksi tutustuimme enterovirusten diagnosointimenetelmiin sekä tunnistimme ihmisen kudokset mikroskooppilla.

Huhtikuussa 2022 BI10/16BI9 Molekyylibioteknologian ryhmäläiset oppivat automaattipipettien, PCR-laitteiden ja muiden laborointivälineiden ja laitteiden käyttöä Tampereen yliopiston lääketieteen ja terveysteknologian laboratorioissa.

Viikonloppukurssilla siirrettiin linnun geeni kolibakteeriin ja selvitettiin, mitä proteiinia bakteerit tuottivat: aidiinihan se oli. Tutkimus onnistui ja tulokset saatiin todettua, koska aidiinigeenin lisäksi siirsimme kolibakteerille antibioottiresistenssin antavan geenin.

hmissen biologiassa (BI5 sMed) tutkittiin sydämen ja luiden asioita myös kokeellisesti. Biologian sovellusryhmä (BI6sMed) puolestaan tutki geenetiikan lainalaisuuksia risteyttämällä banaanikärpäsiä.

MUUTA YLIOPISTOYHTEISTYÖTÄ

Kehittyvien maiden maantieteen GE6 ryhmäläiset haastattelivat tammikuussa Tampereen yliopiston rauhan- ja konfliktitutkimuskeskuksen vanhempaa tutkijaa Marko Lehteä. Ryhmäläiset tutkivat mm. dekolonisaation, naisten aseman ja kestävä kehityksen kysymyksiä maailman köyhimmissä maissa. Viemmekö läntistä tulkintaa rauhasta ja yhteiskunnasta, kun pyrimme auttaamaan? Miten suurvaltapoliittikka on muuttunut viime vuosikymmeninä?

EKOLOGIAA JA ILMASTOA TUTKIMASSA HYYTIÄLÄN TUTKIMUSASEMALLA

Syksyllä 2021 pääsimme BI8/16BI7 Ekologian maastokurssilla (sMed) paitsi tekemään omia kenttätutkimuksia myös tutustumaan kansainvälisiin ilmastomuutosta mittaaviin koejärjestelyihin Helsingin yliopiston Hyytiälän metsäasemalla. Tutkija Pauliina Schiestl-Aalto esitteli meille SMEAR II ilmaston mittalaitteistoja. Nyt tiedämme, miten esimerkiksi metsän tuottamia aerosoleja tai ilman happi- ja hiilidioksidipitoisuutta mitataan. Metsänhoitaja Henri Jokinen puolestaan opasti kestävä metsänhoidon eri menetelmiin.

Oma tutkimusaiheeni oli muurahaisyhdyskunnan toiminta. Tutkin kolmea lähekkäin sijaitsevaa muurahaiskekoa. Vertailin kekoja toisiinsa esimerkiksi sijainnin ja koon suhteen ja keräilin kahden eri keon muurahaisia samaan purkkiin seuratakseni niiden reaktioita toisiinsa. Tutkimuksen tekeminen oli erittäin mielenkiintoinen ja opettavainen kokemus. En olisi uskonut, että muurahaisia tutkimalla eteeni avautuisi kokonaan uusi maailma, johon olin aiemmin hädin tuskin kiinnittänyt huomiota. Koska kekomuurahaislajeja on Suomessa useita, tarkastelin keräämiäni muurahaisia mikroskooppilla selvittääkseni lajin. Päivä Hyytiälässä kului nopeasti; kauniissa metsämaisemissa olisi viihtynyt vaikka pidempäänkin! Olen kiinnostunut luonnontieteistä, ja oman tutkimuksen suunnittelu ja toteutus ja työselostuksen tekeminen olivat erinomaista harjoitusta tutkimusmenetelmien käyttöön ja luonnontieteellisen tutkimuksen periaatteisiin. Kaikin puolin hieno kokemus!

Vilja Lehtinen

Ekologian maastokurssi oli ihanaa vaihtelua tavallisille oppitunneille sekä ihmisen biologiaan painottuville biologian opinnoille! Tällä kurssilla pääsi itse liikaamaan käteensä ja tutustumaan ekosysteemien toimintaan. Tein yhdessä kavereideni, Fannin ja Siirin, kanssa kalastustutkimuksen. Vietimme päivämme Hyytiälässä sijaitsevan Kuivajärven rannalla kalastaen mato-ongella pääasiassa ahve-

nia ja särkiä. Suurimman osan kaloista päästimme vapaaksi pituuden ja painon mittaamisen jälkeen, mutta muutaman kalan otimme tarkempaan tutkimukseen. Tutkimuksen tekeminen sekä kurssi itsessään oli todella antoisa ja hauska kokemus!

Inka Jämsen

SANAN SÄILÄ HEILUI LUKION VÄITTELYKILPAILUSSA

Norssissa on perinteitä: väittelykilpailuja on järjestetty vuosittain jo ainakin 30 vuoden ajan. Joulukuun 8. päivä 2021 oli jälleen suuren yhteisöllisen tapahtuman aika.

Rohkeita ja taitavia väittelijöitä oli mukana ennätysmäärä, peräti 16. Taitojaan mittelemaan olivat uskaltaneet lida Aaltonen, Sisu-Petteri Haraholma, Akseli Hillman, Eero Hillo, Vilma Isokoski, Ossi Kalliohaka, Kaale Kelloniemi, Vilja Lehtinen, Juho Mäenpää, Jere Onnela, Onni Pajumäki, Aleks Peltosaari, Litti Penttilä, Miska Sannisto, Elias Tsokkinen ja Sebastian von Bagh.

Kilpailu käytiin Tampereen yliopiston juhlasalissa; yleisönä oli muita lukiolaisia, opettajia ja opetusharjoittelijoita. Kaikki väittelyiden aiheet liittyivät koulun lukuvuoden teemoihin: kestävään kehitykseen ja hyvinvoin-

tiin. Väittelyt käytiin pari vastaan pari -periaatteella, joten alkuun oli neljä puolivälierää. Väittelijät olivat saaneet etukäteen puolivälierien aiheet ja myös tiedon siitä, onko heidän tehtävänsä puolustaa vai vastustaa väitettä. Voittajaparit jatkoivat välieriin ja välierien voittajat finaaliin.

Tuomaristoon kuuluivat opinto-ohjaaja Jukka Vuorinen, rehtori Heidi Östring sekä äidinkielen ja kirjallisuuden opetusharjoittelijat Aapo Anttoora, Marja Elo ja Niina Muyau. Lisäksi ykkösten raati valitsi kaikkien väittelijöiden joukosta ihanneväittelijän, joka oli Juho Mäenpää. Myös yleisö sai näyttää mielipiteensä: jokaisen väittelyn jälkeen katsojat saivat nostaa joko keltaisen tai vihreän lapun sen mukaan, kumpi pari oli heidän mielestään väitellyt vakuuttavammin.

Finaalissa Vilma Isokoski ja Ossi Kalliohaka saivat vastustajikseen lida Aaltosen ja Juho Mäenpään. Väittely oli hyvin tasainen. Tiukan miettimisen jälkeen tuomari antoi tuomionsa: taitavimmiksi sanan säilän heiluttelijoiksi osoittautuivat Vilma Isokoski ja Ossi Kalliohaka. Onnittelut!

Väittelyiden aiheet

Puolivälierät

1. Suomessa metsien hakkuista tulee vähentää ainakin 20 prosenttia nykyisestä.
2. Sosiaalisen median kanavien ikärajan tulee olla 15 vuotta.
3. Teknologian kehittäminen on paras keino vähentää ilmastonmuutosta.
4. Suomalaisen tulee lomalla matkustaa mieluummin Lappiin kuin aurinkolomalle etelään.

Välierät

5. Kouluissa tulee luopua eläinperäisten ruokien tarjoilusta.
6. Lukiolaisen työssäkäynnistä lukukausien aikana on enemmän hyötyä kuin haittaa.

Finaali

7. Raha ja vauraus lisää merkittävästi ihmisen onnellisuutta.

YSTÄVYYSKOULUTOIMINTAA LAAJENTAMASSA

Lukiomme pääsi mukaan lukuvuoden kestävään Svenska folkskolans vännar-yhdistyksen rahoittamaan hankkeeseen. Projektin tavoitteena oli luoda yhteyksiä ruotsin- ja suomenkielisten koulujen välille ja sillä tavalla lisätä yhteistyötä näiden kieliryhmien välille. Tampereen yliopiston normaalikoulun lukio sai ystävyyskoulukseen vantaalaisen Helsinges gymnasiumin.

Lukuvuoden aikana on ollut kuusi virtuaalitapaamista, joiden aikana opiskelijat ovat ryhmentyneet erilaisten kielellisten tehtävien avulla. Tampereella vierailtiin 9.–10.12. ja Vantaalla 5.–6.5.

Sekä virtuaalitapaamisissa että kouluvierailuissa on hyödynnetty tandempedagogiikkaa. Käytännössä opiskelijat ovat toimineet oman äidinkiellensä opettajina ja auttaneet tarvittaessa ei-äidinkiellisiä toisen kotimaisen kielen kanssa. Virtuaalitunneista noin puolet on ollut ruotsiksi ja puolet suomeksi. Opintovierailuilla on aina käytetty vastaanottavan koulun opetuskieltä.

Tässä nuorten kommentteja yhteistyöstä:

”Lähdin mukaan tähän, koska kuulosti kiinnostavalta ja hauskalta etenkin tapaamiset ja Vantaalle meneminen. Lisäksi halu-

sin kehittää kielitaitoani. Parasta oli Megazone ja sen jälkeen siivet Hookissa.”

”Lähdin mukaan, koska halusin parantaa ruotsin kielen taitoa ja tutustua uusiin ihmisiin. Kurssi vaikutti hauskalta ja moni meidän luokalta lähti mukaan. Kursilla oli hauskaa!”

”Jag har varit med för att jag tänkte att det kunde vara intressant att få lära känna människor från en annan stad och det bästa har varit bowlingen tillsammans med dem.”

*Ilona Halttunen
Marko Kallio
Tanja Tuuna-Kyllönen*

NORSSIN YSTÄVYYSKOULU-TOIMINTAA PIETARISSA JA NARVASSA

Kulunut lukuvuosi on ollut venäjän kielen oppiaineessa toiminnallinen ja tuloksellinen, mutta myös valitettavan dramaattinen. Viime kesänä Norssin lukion venäjän kielen opiskelijat toteuttivat yhteisen someprojektin Pietarin koulun №23 opiskelijoiden kanssa. Projektin puitteissa nuoret perehtyivät Tampereen ja Pietarin

nuorisokulttuuriin ja vapaa-ajan ulottuvuuksiin. Projektin toteutettiin kaksikielisesti suomeksi ja venäjäksi. Useilla opiskelijoilla kahdenkeskinen yhteydenpito on jatkunut vapaamuotoisesti myös yhteisen someprojektin päätyttyä syyskuussa 2021. Lisäksi norssilaiset ja pietarilaiset abiopiskelijat järjestivät yhteisen etäoppitunnin, jonka aikana

he tutustuttivat toisensa jatko-opintomahdollisuuksiin Tampereella, Pietarissa, Helsingissä ja Moskovassa.

Lokakuusta tammikuuhun luokiamme opiskelija Juha-Matti Viitanen (19A) oli opiskelijavaihdossa Pietarissa. Vaihtonsa aikana hän toimi suomen kielen apuopettajana useilla eri luok-

Pietari-kurssin kv. seminaaripäivän mainos 21.1.2022

Norssin opiskelijoita Valamon Kristuksen kirkastumisen kirkkoon tutustumassa

ka-asteilla ystävyyskoulussamme. Juha-Matin kattavampi artikkeli vaihtoajastaan Pietarissa on luettavissa Suomen normaalikoulujen yhteisen Sirius-lehden kuluvan vuoden ensimmäisestä numerosta.

Uusi oppiainerajat ylittävä Pietari-kurssi keräsi yhteen joukon lukiolaisia opiskelemaan Pietarin kaupungin kulttuurihistoriaa. Kurssilla tutustuttiin suomalaisen ja venäläisten yhteiseen taustaan kielen, kulttuurin, uskonnon ja taiteen keinoin. Kurssi sisälsi historian, katsomusaineiden, kuvataiteiden ja venäjän kielen opetusta. Pietari-kurssi huipentui 21. tammikuuta kansainväliseen Norssin ja Pietarin koulun № 23 yhteiseen opiskelijaseminaariin. Seminaaripäivän teemaksi valikoitui suomalainen Pietari ja venäläinen Suomi. Seminaarin yhteydessä järjestettiin myös etävierailu Eremitaasin taidemuseoon.

Norssin venäjän opiskelijoiden matka Pietariin tammikuussa 2022 peruuntui omikron-virusmuunnoksen myötä. Korvaava matka Uuden Valamon luostariin Heinävedelle toteutettiin huhtikuun lopussa. Valamossa opiskelijat pääsivät tutustumaan luostarin arkeen ja historiaan, ikonitaiteeseen ja jopa perinteiseen yltäkylläiseen valamolaiseen teepöytään.

Venäjän hyökättyä Ukrainaan helmikuussa 2022 ystävyyskoulutoiminta Pietariin jouduttiin keskeyttämään. Onneksi korvaava ystävyyskoulu löytyi lyhyen etsinnän jälkeen Viron Narvas-ta. Norssin uusi venäjänkielinen ystävyyskoulu on Narva Pähklmäe gymnaasium. Toukokuun 3. alkaa jo entuudestaan tuttu someprojekti, mutta tällä kertaa yhteistyössä uuden narvalaisen ystävyyskoulumme kanssa. Suunnitelmissa ja toiveissa on

syventää ja monipuolistaa yhteistyötä Narvan suuntaan jo tulevana syksynä. Horisontissa siintää jo mahdollinen opintomatka Narvaan ja Tallinnaan tammikuussa 2023.

Kuluvana lukuvuonna myös yläkoulun 8. luokan oppilaat ovat päässeet hyvään alkuun venäjän kielen opinnoissaan. Toivokaamme kielitaitoiselle, kulttuurilukutaitoiselle ja kansainväliselle Norssille menestystä nyt ja tulevaisuudessa!

*Stefan Smirnov,
Tuovi Pääkkönen,
Mirva Kuusela,
Emilia Lamu*

PEDAGOGISTEN OPINTOJEN MESSUT

Aineenopettajaharjoittelun tutkiva harjoittelu huipentui pedagogisten opintojen messuille 27. huhtikuuta. Messuilla aineenopettajaharjoittelijat esittelivät pareittain tai kolmen hengen ryhmissä tehtyjä opetuskokeiluja. Yleisönä oli aineenopettajaharjoittelijoiden lisäksi luokanopettajaharjoittelijoita sekä Norssin ja EDUn henkilökuntaa.

Vaikka iltapäivä oli pitkä, keskustelu eri oppiaineisiin liittyvistä kokeiluista oli vilkasta ja innostavaa niin opiskelijoille kuin opetushenkilöstöllekin. Tässä vielä muutamia maistiaisia iltapäivän esityksistä: YK:n toiminnan simulointi luokassa Ukrainan sodan kautta, musiikin yhdistäminen fysiikan opetukseen, Mahamysteeri, Festari-case, Videopelit ja kielen oppiminen ja Oppilaiden kokemukset pyramidiyöskentelystä lukion ÄI5- kurssikirjallisuuden läpikäynnissä.

KOULUMME YHDEKSÄS- LUOKKALAISET KEVÄÄLLÄ 2022

Aheinen Amelia
Aho Eedit
Ala-Marttila Kiia
Al-Azzawi Zahraa
Al-Kashish Mustafa
Bain Cameron
Filén Minea
Grundström Iida
Grönroos Iikka
Guina Matias
Haapakoski Tuure
Hannikainen Aili
Harjunpää Olivia
Haukkala Tarmo
Helonsalo Martta
Huotari Elviira
Ihainen Maria
Jutila Eevertti
Jämsä Oona
Kallinen Matias
Kallinen Mikael
Khotsa Chennita

Kiuru Siri
Kivinen Jaakko
Klasila Niklas
Kolari Tapio
Korhonen Mila
Korhonen Veeti
Kurunmäki Klaara
Kuutti Osku
Kytölä Aino
Lagerstedt Elsa
Launonen Saana
Linnakylä Helmi
Liuska Wera
Luhtamaa Lari
Mahmoudian Arina
Malekzade Hadie
Marenk Suvi
Mire Reham
Myllyntausta Jenna
Mäentakanen Eemil
Mäkihonko Tuisku
Mäkinen Nanna

Niemi Greta
Nieminen Oona
Niinimaa Patric
Nikkinen Soraja
Nurmi Sara
Nurminen Joona
Nurminen Timka
Nyholm Okko
Nystedt Aatos
Orsila Aino
Palmroos Richard
Patja Tyyne
Pentikäinen Roni
Pesä Piita
Petäjä Pessi
Päivärinta Martta
Rantala Kerttu
Rasulzade Kevin
Raula Emmi
Reinikainen Janna
Roos Andreas
Sannisto Jan

Siitonen Elli
Siitonen Mauri
Simonen Aava
Sundqvist Onni
Sunnarborg Ronja
Suonio Eeva
Syrjä Leevi
Säilä Paavo
Särkilampi Netta
Taubert Minerva
Taubert Venla
Tavi Tilda
Temmes Lassi
Tolppi Jaakko
Tsokkinen Sanni
Udelius Niklas
Vuorinen Olivia
Vuorinen Valeria
Weimer Lenni
Westerholm Alex
Westman Jetto
Yüksek Merve

ONNEA YLIOPPILAILLE!

SYKSYLLÄ 2021

VALMISTUNEET YLIOPPILAAT

Ahmadi Safa
Aho Aada
Gratschew Rasmus
Hakamaa Oskari
Helminen Milja
Kataja Margarita

Korhonen Ursula
Pitkänen Anna
Singh Simaren
Valoma Sara
Viertomanner Salla
Väyrynen Erica

KEVÄÄLLÄ 2022

VALMISTUNEET YLIOPPILAAT

Alanen Kalle
Almi Daniel
Al-Zeiny Zahra
Auvilahti Anni
Bergius Anni
Fan Shengqi
Grundström Fanni
Halme Justiina
Halme Kim
Herrala Karoliina
Joutsjärvi Jenny
Järvensivu Ville
Kankanpää Marika
Kanttonen Ville
Karhu Vilma
Kauhanen Eino
Kiuru Niklas
Koivuluoma Iisa
Koskenniemi Arlea
Kupiainen Hilla
Kuusikko Veeti
Lahtinen Roni
Lehto Silja

Luukkonen Jonna
Maijala Akseli
Matyushenko Ioan
Moisander Anni
Mäkitalo Aino
Nikula Onni
Niskanen Vilma
Nummela Miika
Ojala Siiri
Oksanen Emmi
Piirainen Aapo
Pikkarainen Emilia
Pylkänmäki Topi
Rinne Aapo
Ruotsalainen Atte
Räty Jenny
Saariniemi Jonatan
Sainio Matias
Salminen Ilona
Sannisto Miska
Sivén Casper
Suominen Roope
Syrjynen Lauri

Syrjälä Jeremias
Söönurm Kaisa
Torkkola Teemu
Tuimala Aleksanteri
Varjola Lotta
Vepsäläinen Siiri
Viitanen Juha-Matti
Voronova Asja
Väkevä Ville
Wiherkoski Sade-Maria

*Lista on 17.5.2022
tiedon mukainen.
Ajankohdan jälkeen
tavallisesti vahvistuu
myös useita muita
valmistuneita.*

TULEVAN LUKUVUODEN TYÖAJAT:

Syyslukukausi 10.8.2022–22.12.2022

Syysloma 17.–23.10.2022

Joululoma 23.12.2022–8.1.2023

Kevätlukukausi 9.1.2023–3.6.2023

Talviloma 27.2.–5.3.2023

Pääsiäisloma 7.4.–10.4.2023

Helatorstai ja sen jälkeinen perjantai vapaat 18.5.2023–19.5.2023

INTERNET-SIVUT:

Tampereen yliopiston normaalikoulu

<https://tuni.fi/norssi>

Tampereen yliopisto

<https://www.tuni.fi>

FACEBOOK

<https://www.facebook.com/tampereenyliopistonnormaalikoulu>